

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(94) 257 def.

Brussel, 15.06.1994

94/ 0151(AVC)

Voorstel

voor een besluit van de Raad en de Commissie
betreffende de sluiting van de Partnerschaps- en
samenwerkingsovereenkomst
tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds,
en Rusland, anderzijds,

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. Het bijgaande voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie is het rechtsinstrument voor de sluiting van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Rusland, anderzijds.
2. Nadat de Raad de onderhandelingsrichtsnoeren op 5 oktober 1992 had vastgesteld, werd in 1992, 1993 en 1994 met Rusland onderhandeld.
3. De Overeenkomst heeft een gemengd karakter en bestrijkt terreinen waarvoor zowel de Gemeenschap als de Lid-Staten bevoegd zijn; zij wordt gesloten voor een eerste periode van tien jaar.

De Overeenkomst brengt een politieke dialoog tot stand en heeft voorts betrekking op de handel in goederen, arbeidsvoorwaarden, vestiging en werking van ondernemingen, grensoverschrijdend dienstenverkeer, betalings- en kapitaalverkeer, concurrentie, bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom, samenwerking inzake wetgeving, economische samenwerking, culturele samenwerking en financiële samenwerking.

In de Overeenkomst is een bepaling met betrekking tot de mensenrechten opgenomen, waardoor zij in noodsituaties zelfs unilateraal kan worden opgeschort.

De Overeenkomst voorziet in een institutioneel kader voor de uitvoering ervan met een Samenwerkingsraad, een Samenwerkingscomité en een Parlementair Samenwerkingscomité.

In de Overeenkomst is het vooruitzicht op een toekomstige vrijhandelszone vastgelegd. In 1998 zal worden onderzocht of de omstandigheden van dien aard zijn dat kan worden begonnen met onderhandelingen over vrijhandel.

4. De Overeenkomst zal in de plaats komen van de op 18 december 1989 ondertekende Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en de USSR inzake handel en commerciële en economische samenwerking.

- ██████████
5. De drie Gemeenschappen (EG, EGA en EGKS) hebben uiteenlopende procedures voor de ondertekening en sluiting van de Overeenkomst.

Voor de sluiting van de Overeenkomst geldt het volgende :

- de Raad sluit de Overeenkomst namens de Europese Gemeenschap overeenkomstig de artikelen 113 en 235 van het EG-Verdrag door de bijgaande besluiten goed te keuren;
  - de Commissie sluit de Overeenkomst namens de EGKS overeenkomstig artikel 95 van het EGKS-Verdrag, na raadpleging van het Raadgevend Comité en met de eenparige instemming van de Raad;
  - de Overeenkomst wordt door de Raad goedgekeurd overeenkomstig artikel 101, tweede alinea, van het Euratom-Verdrag en wordt vervolgens door de Commissie gesloten (namens de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie);
  - gezien het gemengde karakter van de Overeenkomst, dient de sluiting van de Overeenkomst door alle Lid-Staten te worden geratificeerd.
6. De Commissie verzoekt de Raad, gelet op het bovenstaande, het bijgaande besluit goed te keuren.

BESLUIT VAN DE RAAD EN DE COMMISSIE

van .....

**betreffende de sluiting van de Partnerschaps- en
samenwerkingsovereenkomst**

tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds,

en Rusland, anderzijds,

(../.../EGKS, EG, EURATOM)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en
Staal,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op
de artikelen 113 en 235 in samenhang met artikel 228, lid 2 en lid 3,
tweede alinea,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,
inzonderheid op artikel 101, tweede alinea,

Gezien de goedkeuring van de Raad overeenkomstig artikel 101 van het Verdrag tot
oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

Overwegende dat de op ..... ondertekende Partnerschaps- en
samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten,
enerzijds, en Rusland, anderzijds, dient te worden goedgekeurd,

Na raadpleging van het Raadgevend Comité en met de eenparige instemming van de
Raad,

Gezien de instemming van het Europees Parlement,

BESLUITEN :

~~SECRET~~

Artikel 1

De Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Rusland, anderzijds, alsmede de Protocollen, de daarmee samenhangende briefwisselingen, de verklaringen en de Slotakte van goedkeuring van de Overeenkomst worden namens de Europese Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie goedgekeurd.

Deze teksten zijn aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

1. Het standpunt dat de Gemeenschap in de Samenwerkingsraad zal innemen, wordt door de Raad, op voorstel van de Commissie, en, waar nodig, door de Commissie bepaald, telkens in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
2. Overeenkomstig artikel 90 van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zit de Voorzitter van de Raad de Samenwerkingsraad voor en brengt hij het standpunt van de Gemeenschap naar voren. Een vertegenwoordiger van de Commissie zit het Samenwerkingscomité voor overeenkomstig zijn reglement van orde en brengt het standpunt van de Gemeenschap naar voren.

Artikel 3

De Voorzitter van de Raad verricht de in artikel 112 van de Overeenkomst bedoelde kennisgeving namens de Europese Gemeenschap. De Voorzitter van de Commissie verricht de bedoelde kennisgeving namens de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

Gedaan te Brussel,

ONTWERP

SLOTAKTE

De gevolmachtigden van :

het KONINKRIJK BELGIË,

het KONINKRIJK DENEMARKEN,

de BONDSREPUBLIC DUITSLAND,

de HELLEENSE REPUBLIEK,

het KONINKRIJK SPANJE,

de FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

de ITALIAANSE REPUBLIEK,

het GROOTHERTOGDOM LUXEBURG,

het KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

de PORTUGESE REPUBLIEK,

het VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de EUROPESE GEMEENSCHAP, het Verdrag tot oprichting van de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL en het Verdrag tot oprichting van de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE,

hierna "de Lid-Staten" te noemen, en van

de EUROPESE GEMEENSCHAP, de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE en de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL, hierna "de Gemeenschap" te noemen,

enerzijds, en

de gevolmachtigde van de RUSSISCHE FEDERATIE, hierna "Rusland" te noemen,

anderzijds,

bijeengekomen te ..., op ... negentienhonderd vierennegentig, voor de ondertekening van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Russische Federatie, anderzijds, hierna "Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst" te noemen,

hebben de volgende teksten aangenomen :

De Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, met bijlagen, en de volgende protocollen :

Protocol 1 inzake de oprichting van een Contactgroep Kolen en Staal

Protocol 2 betreffende wederzijdse administratieve bijstand voor de correcte toepassing van de douanewetgeving

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigde van Rusland hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot titel III en artikel 94 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 10 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 12 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 17 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 18 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 22 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 23 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 24 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot de artikelen 26, 32 en 37 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 28 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 29, lid 3, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30, sub a) en g), van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot het begrip "zeggenschap" in artikel 30, sub b), en artikel 45 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30, sub h), derde alinea, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 31 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikelen 34 en 38 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 35 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39, lid 2, sub c), tweede

alinea, van de Overeenkomst met betrekking tot het openstellen van havens

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39, lid 2, sub c), tweede

alinea, van de Overeenkomst met betrekking tot schepen die onder de vlag van een derde land varen

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 44 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 46, lid 2, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 48 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 52 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 53, sub 2.2, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 54 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 99 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 101 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 107 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 107, lid 2, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de artikelen 2 en 107 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 112 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 6 van protocol 2

1f

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Rusland hebben tevens kennis genomen van de volgende briefwisselingen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Briefwisseling met betrekking tot artikel 18 van de Overeenkomst
Briefwisseling met betrekking tot artikel 22 van de Overeenkomst
Briefwisseling met betrekking tot artikel 29 van de Overeenkomst
Briefwisseling betreffende artikel 52 van de Overeenkomst

De gevolmachtigde van Rusland heeft kennis genomen van de volgende verklaringen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 36 van de Overeenkomst
Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 54 van de Overeenkomst

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap hebben kennis genomen van de volgende verklaringen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Verklaring van Rusland betreffende artikel 34 van de Overeenkomst
Verklaring van Rusland betreffende artikel 36 van de Overeenkomst

Gedaan te ..., de .... negentienhonderd vierennegentig.

Voor het Koninkrijk België :
enz.

Voor de Europese Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Raad van de Europese Unie en de Commissie van de Europese Gemeenschappen :

Voor de Russische Federatie :

9 juni 1994

PARTNERSCHAPS- EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

WAARBIJ EEN PARTNERSCHAP TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN, ENERZIJD, EN DE RUSSISCHE FEDERATIE, ANDERZIJD

HET KONINKRIJK BELGIË,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIC,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIC,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIC,

HET GROOTHERTOOGDOM LUXEBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE PORTUGESE REPUBLIC,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

hierna "Lid-Statens" te noemen, en

de EUROPESE GEMEENSCHAP, de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE en de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

hierna "de Gemeenschap" te noemen,

enerzijds,

en DE RUSSISCHE FEDERATIE,

hierna "Rusland" te noemen,

anderzijds,

GELET op het belang van de historische banden tussen de Gemeenschap, haar Lid-
staten en Rusland, en hun gemeenschappelijke waarden,

ERKENNENDE dat de Gemeenschap en Rusland deze banden wensen te verstevigen en
partnerschap en samenwerking tot stand willen brengen om te komen tot verdieping
en verbreding van de betrekkingen die zij in het verleden aanknoopten,
inzonderheid bij de op 18 december 1989 ondertekende Overeenkomst tussen de
Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en
de Unie van Socialistische Sowjetrepublieken inzake handel en commerciële en
economische samenwerking, hierna "de Overeenkomst van 1989" te noemen,

GELET op de verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten, optredend in het
kader van de Europese Unie, opgericht bij het Verdrag betreffende de Europese Unie
van 7 februari 1992, en van Rusland tot versterking van de politieke en
economische vrijheden, die de grondslag van het partnerschap vormen,

GELET op de verbintenis van de partijen tot bevordering van internationale vrede
en veiligheid en de vreedzame oplossing van geschillen, alsmede tot samenwerking
voor dit doel in het kader van de Verenigde Naties, de Conferentie over Veiligheid
en Samenwerking in Europa, en andere fora,

GELET op de vaste verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van Rusland
tot volledige uitvoering van alle beginselen en bepalingen die zijn vervat in de
slotakte van de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE), de
slotdocumenten van de vervolgvergaderingen van Madrid en Wenen, het Document van
de CVSE-Conferentie van Bonn betreffende economische samenwerking, het Handvest
van Parijs voor een Nieuw Europa en het CVSE-Document van Helsinki 1992,
"Uitdagingen van het Veranderingsproces",

BEVESTIGENDE het grote belang dat de Gemeenschap en haar Lid-Staten en Rusland
hechten aan de doelstellingen en beginselen die zijn vervat in het Europees
Energiehandvest van 17 december 1991 en in de Verklaring van de Conferentie van
Luzern van april 1993,

OVERTUIGD van het allesoverheersende belang van de beginselen van de rechtsstaat
en eerbiediging van de mensenrechten, inzonderheid de rechten van minderheden, de
totstandbrenging van een meerpartijstelsel met vrije en democratische
verkiezingen, en economische liberalisering om een markteconomie tot stand te
brengen,

VAN OORDEEL ZIJNDE dat voortzetting en voltooiing van de politieke en economische
hervormingen van Rusland voorwaarde zijn voor de volledige uitvoering van het
partnerschap,

VERLANGENDE het proces van regionale samenwerking op de door deze Overeenkomst
bestreken gebieden tussen de landen van de voormalige USSR te stimuleren om
welvaart en stabiliteit in deze regio te bevorderen,

VERLANGENDE regelmatige politieke dialoog over bilaterale en internationale vraagstukken van wederzijds belang tot stand te brengen en te bevorderen,

REKENING HOUDENDE met het feit dat de Gemeenschap bereid is passende technische bijstand te verlenen voor de uitvoering van economische hervormingen in Rusland en voor de ontwikkeling van economische samenwerking,

HERINNEREND aan het nut van de Overeenkomst voor het bevorderen van geleidelijke toenadering tussen Rusland en een uitgestrekter gebied van samenwerking in Europa en naburige regio's, en de geleidelijke integratie van Rusland in het open internationaal handelssysteem,

GELET op de verbintenis van de partijen tot liberalisering van de handel op grond van de beginselen die zijn vervat in de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel, hierna "GATT" te noemen, als gewijzigd bij de handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-Ronde, en rekening houdende met de oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, hierna "WTO" te noemen,

ERKENNENDE dat Rusland niet langer een land met staatshandel is, maar nu een land is met een overgangseconomie, waar verdere vooruitgang op de weg naar een markteconomie zal worden bevorderd door samenwerking tussen de partijen in de vormen die in deze Overeenkomst zijn vermeld,

ZICH BEWUST ZIJNDE van de noodzaak verbetering te brengen in de voorwaarden voor bedrijfsleven en investeringen, en de voorwaarden voor, onder andere, de vestiging van ondernemingen, werknemers, het verrichten van diensten en kapitaalverkeer,

ERVAN OVERTUIGD ZIJNDE dat deze Overeenkomst een nieuw klimaat zal scheppen voor de economische betrekkingen tussen de partijen, en vooral voor de ontwikkeling van handel en investeringen, die onontbeerlijk zijn voor economische herstructurering en technologische modernisering,

VERLANGENDE nauwe samenwerking op het gebied van milieubescherming tot stand te brengen, gezien de onderlinge afhankelijkheid van de partijen op dit gebied,

IN GEDACHTEN HOUDENDE dat de partijen voornemens zijn hun samenwerking op het gebied van ruimteonderzoek te ontwikkelen, gelet op het complementair karakter van hun activiteiten op dit gebied,

VERLANGENDE culturele samenwerking te bevorderen en de doorstroming van informatie te verbeteren,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN :

Artikel 1*

Er wordt een partnerschap tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en haar Lid-
staten, enerzijds, en Rusland, anderzijds. Dit partnerschap heeft ten doel :

- een passend kader voor de politieke dialoog tussen de partijen tot stand te brengen met het oog op het ontwikkelen van nauwe onderlinge betrekkingen op dit gebied,
- handel en investeringen en harmonische economische betrekkingen tussen de partijen te bevorderen op grond van de beginselen van de markteconomie en aldus een duurzame ontwikkeling van de partijen te stimuleren,
- de politieke en economische vrijheden te versterken,
- de inspanningen van Rusland om zijn democratie te consolideren, zijn economie te ontwikkelen en de overgang naar een markteconomie te voltooien, te ondersteunen,
- de grondslag te leggen voor economische, sociale, financiële en culturele samenwerking die berust op de beginselen van wederzijds voordeel, wederzijdse verantwoordelijkheid en steun,
- activiteiten van gemeenschappelijk belang te bevorderen,
- een passend kader voor de geleidelijke integratie tussen Rusland en een uitgestrekter gebied van samenwerking in Europa tot stand te brengen,
- de nodige voorwaarden te scheppen om in de toekomst een vrijhandelszone tussen de Gemeenschap en Rusland tot stand te brengen die in essentie alle handel in goederen tussen beide zal omvatten, en voorwaarden te scheppen om de vrijheid van vestiging van ondernemingen, van grensoverschrijdende handel in diensten en van kapitaalverkeer tot stand te brengen.

TITEL I : ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 2*

Eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten, inzonderheid als vastgelegd in de Slotakte van Helsinki en het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa, vormen de grondslag van het interne en externe beleid van de partijen en zijn een essentieel onderdeel van het partnerschap en van deze overeenkomst.

Artikel 3*

De partijen verbinden zich ertoe ontwikkelingen in het kader van de desbetreffende titels van deze Overeenkomst, in het bijzonder titel III en artikel 53, als de omstandigheden het toelaten, te onderzoeken met het oog op het tot stand brengen van een vrijhandelszone tussen de partijen. De Samenwerkingsraad kan de partijen aanbevelingen met betrekking tot ontwikkelingen op dit gebied doen. Aan deze ontwikkelingen wordt slechts uitvoering gegeven op grond van een overeenkomst tussen de partijen in overeenstemming met hun onderscheiden procedures. De partijen plegen in 1998 overleg om samen te onderzoeken of de omstandigheden van dien aard zijn dat kan worden begonnen met onderhandelingen over de totstandbrenging van een vrijhandelszone.

Artikel 4*

De partijen verbinden zich ertoe samen, in onderlinge overeenstemming, te onderzoeken welke wijzigingen eventueel in een onderdeel van de Overeenkomst dienen te worden aangebracht in verband met gewijzigde omstandigheden, inzonderheid de situatie als gevolg van de toetreding van Rusland tot de GATT/WTO. Het eerste onderzoek vindt plaats drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, of wanneer Rusland Overeenkomstsluitende Partij bij de GATT/WTO wordt, indien dat eerder plaatsvindt.

Artikel 5*

1. De krachtens deze Overeenkomst door Rusland toegekende meestbegunstiging is gedurende een overgangsperiode die vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst afloopt, niet van toepassing op in bijlage 1 omschreven voordelen die Rusland heeft toegekend aan andere landen van de voormalige USSR. Deze periode kan, zo nodig, in onderlinge overeenstemming worden verlengd voor bepaalde sectoren.
2. Bij meestbegunstiging krachtens titel III verstrikt de in lid 1 bedoelde overgangsperiode drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst of wanneer Rusland Overeenkomstsluitende Partij bij de GATT/WTO wordt, indien dat eerder plaatsvindt.

TITEL II : POLITIEKE DIALOOG

Artikel 6*

Er wordt een regelmatige politieke dialoog tot stand gebracht tussen de partijen, die zij voornemens zijn te ontwikkelen en te intensiveren. Deze dialoog begeleidt en condolideert het proces waarbij de Europese Unie en Rusland nader tot elkaar komen, ondersteunt de politieke en economische veranderingen die in Rusland aan de gang zijn en draagt bij tot de totstandkoming van nieuwe vormen van samenwerking. De politieke dialoog strekt ertoe

- de banden tussen Rusland en de Europese Unie te versterken; de economische convergentie die door middel van deze Overeenkomst wordt bewerkstelligd, zal leiden tot hechtere politieke betrekkingen;
- de standpunten over internationale vraagstukken van wederzijds belang nader tot elkaar te brengen en aldus meer veiligheid en stabiliteit te bewerkstelligen;
- te bewerkstelligen dat de partijen streven naar samenwerking voor aangelegenheden met betrekking tot de eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten, waarbij zo nodig overleg wordt gepleegd over aangelegenheden die verband houden met de juiste toepassing daarvan.

Artikel 7*

1. Er zijn in principe tweemaal per jaar bijeenkomsten, waaraan wordt deelgenomen door de Voorzitter van de Europese Raad en de Voorzitter van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, enerzijds, en de president van Rusland, anderzijds.
2. Op ministerieel niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van de krachtens artikel 90 opgerichte Samenwerkingsraad, en bij andere gelegenheden, waaronder met de Troika van de Europese Unie, in onderlinge overeenstemming.

Artikel 8*

De partijen voorzien in andere procedures en regelingen voor politieke dialoog, met name in de volgende vormen :

- halfjaarlijkse vergaderingen op het niveau van hoge ambtenaren tussen de Troika van de Europese Unie, enerzijds, en ambtenaren van Rusland, anderzijds;
- het optimaal gebruik maken van diplomatieke kanalen;
- alle andere middelen, waaronder vergaderingen van deskundigen, die bijdragen tot het consolideren en ontwikkelen van deze dialoog.

Artikel 9*

Op parlementair niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van het krachtens artikel 95 opgerichte Parlementair Samenwerkingscomité.

TITEL III : HANDEL IN GOEDEREN

Artikel 10*

1. De partijen passen ten aanzien van elkaar de algemene meestbegunstigingsclausule toe als omschreven in artikel I, lid, van de GATT.
2. De bepalingen van lid 1 zijn niet van toepassing op :
  - a) voordelen die aan buurlanden worden toegekend ten einde het grensverkeer te vereenvoudigen;
  - b) voordelen die met het oog op de oprichting van een douane-unie of een vrijhandelsgebied of na de oprichting van een dergelijke unie of een dergelijk gebied worden toegekend. Onder "douane-unie" en "vrijhandelsgebied" worden verstaan de unies of gebieden die zijn omschreven in artikel XXIV van de GATT of die volgens de in lid 10 van dit artikel van de GATT worden ingesteld;
  - c) voordelen die aan bepaalde landen worden toegekend overeenkomstig de GATT en andere internationale regelingen ten gunste van ontwikkelingslanden.

Artikel 11*

1. Uit het grondgebied van een partij herkomstige produkten die op het grondgebied van de andere partij worden ingevoerd, worden direct noch indirect onderworpen aan enige interne belastingen of andere interne heffingen die hoger zijn dan die welke direct of indirect op soortgelijke binnenlandse produkten van toepassing zijn.
2. Voorts worden deze produkten niet minder gunstig behandeld dan soortgelijke nationale produkten ten aanzien van alle wetten, voorschriften en vereisten met betrekking tot hun verkoop op de binnenlandse markt, aanbidding ten verkoop, aankoop, vervoer, distributie of gebruik. De bepalingen van dit lid vormen geen beletsel voor de toepassing van gedifferentieerde interne vervoertarieven die uitsluitend gebaseerd zijn op de economisch verantwoorde exploitatie van het vervoermiddel en niet op de nationaliteit van het produkt.
3. De leden 8, 9 en 10 van artikel III van de GATT zijn van overeenkomstige toepassing tussen de (....) partijen.

Artikel 12*

1. De partijen zijn het erover eens dat het beginsel van de vrije doorvoer van goederen een essentiële voorwaarde is voor het bereiken van de doelstellingen van deze Overeenkomst. Met het oog hierop waarborgt elke partij de vrije doorgang over haar grondgebied van goederen die herkomstig zijn uit of bestemd zijn voor het douanegebied van de andere partij.
2. De in artikel V, leden 2, 3, 4 en 5 van de GATT vastgestelde regels zijn tussen de (...) partijen van toepassing.

Artikel 13*

De hierna volgende artikelen van de GATT zijn van overeenkomstige toepassing tussen de (...) partijen :

- i) artikel VII, leden 1, 2, 3, 4 onder a), b) en d), en lid 5
- ii) artikel VIII
- iii) artikel IX
- iv) artikel X.

Artikel 14*

Onverminderd de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit internationale overeenkomsten betreffende de tijdelijke invoer van goederen die beide partijen binden, verleent elke partij de andere partij, in de gevallen en volgens de procedures die zijn vastgesteld in enige andere voor haar bindende internationale overeenkomst op dit gebied en overeenkomstig haar eigen wettelijke bepalingen ter zake, vrijstelling van invoerrechten en heffingen op goederen die tijdelijk worden aangevoerd. Deze wettelijke bepalingen worden toegepast met inachtneming van de meestbegunstigingsclausule en, derhalve, onder voorbehoud van de in artikel 10, lid 2, van deze Overeenkomst vermelde uitzonderingen. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorwaarden waaronder de uit een dergelijke Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen door de betrokken partij zijn aanvaard.

Artikel 15*

- 1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17, 20 en 21 van deze Overeenkomst en in de artikelen 77, 81, 244, 249 en 280 van de akten van toetreding van Spanje en Portugal tot de Europese Gemeenschap worden bij de invoer in de Gemeenschap van goederen van oorsprong uit Rusland geen kwantitatieve beperkingen toegepast.
- 2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17, 20 en 21 en in bijlage 2 bij deze Overeenkomst worden bij de invoer in Rusland van goederen van oorsprong uit de Gemeenschap geen kwantitatieve beperkingen toegepast.

Artikel 16*

In afwachting dat Rusland overeenkomstsluitende partij wordt bij de GATT/WTO plegen de partijen in het samenwerkingscomité overleg over hun beleid op het gebied van de invoerrechten, onder meer over wijzigingen in de tariefbescherming. Dergelijk overleg wordt meer bepaald vóór een voorgenomen verhoging van de tariefbescherming voorgesteld.

Artikel 17*

1. Wanneer een produkt op het grondgebied van een van de partijen wordt ingevoerd in dermate toegenomen hoeveelheden en onder zodanige omstandigheden dat de eigen producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende produkten daardoor ernstige schade lijden of dreigen te lijden, dan kan de benadeelde partij, de Gemeenschap of Rusland, passende maatregelen nemen met inachtneming van de hierna volgende procedures en voorwaarden.
2. Voor zij maatregelen nemen, of, ingeval lid 4 van toepassing is, zo spoedig mogelijk nadat zij maatregelen hebben genomen, verstrekken de Gemeenschap of Rusland, al naargelang van het geval, het Samenwerkingscomité alle relevante informatie ten einde het Comité in staat te stellen een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te zoeken. De partijen plegen onverwijld overleg in het Samenwerkingscomité.
3. Indien, na dit overleg, de partijen niet binnen 30 dagen nadat de kwestie naar het Samenwerkingscomité is verwezen een akkoord bereiken over maatregelen om het probleem op te lossen, dan kan de partij die om het overleg heeft verzocht de invoer van de betrokken produkten beperken of andere passende maatregelen nemen in de mate en voor de tijd die nodig zijn om de schade te voorkomen of weg te nemen.
4. In kritieke omstandigheden, waarin uitstel moeilijk herstelbare schade zou veroorzaken, kunnen de partijen maatregelen nemen vóór het overleg heeft plaatsgevonden, op voorwaarde dat onmiddellijk daarna een voorstel tot overleg wordt gedaan.
5. Bij de keuze van de in het kader van dit artikel toe te passen maatregelen geven de partijen de voorkeur aan maatregelen die het bereiken van de doelstellingen van deze Overeenkomst het minst in de weg staan.
6. Wanneer een partij overeenkomstig dit artikel een vrijwaringsmaatregel neemt, is de andere partij ten aanzien van de eerstgenoemde partij ontheven van haar uit titel III van deze Overeenkomst voortvloeiende verplichting met betrekking tot de gelijkwaardigheid van het handelsverkeer.

Een dergelijke maatregel wordt niet genomen voor deze andere partij overleg heeft aangeboden, noch indien binnen 45 dagen na de datum waarop dit overleg werd aangeboden overeenstemming wordt bereikt.

7. Het recht tot het niet nakomen van in lid 6 bedoelde verplichtingen wordt niet uitgeoefend gedurende de eerste drie jaar dat een vrijwaringsmaatregel van toepassing is, mits de vrijwaringsmaatregel werd genomen naar aanleiding van een toename van de invoer in absolute cijfers, voor een periode van ten hoogste vier jaar en overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 18*

Niets in deze titel, inzonderheid artikel 17 daarvan, vormt voor de partijen een beletsel of beïnvloedt hun beslissing anti-dumpingmaatregelen of compenserende maatregelen te nemen overeenkomstig artikel VI van de GATT, de Overeenkomst inzake de interpretatie en de toepassing van de artikelen VI, XVI en XXIII van de GATT of aanverwante interne wetgeving.

Elke partij verklaart zich bereid de door de andere partij naar voren gebrachte argumenten in verband met anti-dumping- of anti-subsidieprocedures te onderzoeken en de belanghebbenden in kennis te stellen van de belangrijkste feiten en overwegingen die aan de definitieve beslissing ten grondslag zullen liggen. Vooraleer definitieve anti-dumpingrechten en compenserende rechten worden ingesteld, doen de partijen al het mogelijke om het probleem tot een constructieve oplossing te brengen.

Artikel 19*

De Overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, de uitvoer of de doorvoer van goederen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren of het behoud van planten, de bescherming van natuurlijke hulpbronnen, de bescherming van het nationaal artistiek, historisch of archeologisch erfgoed of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële of commerciële eigendom, noch voor voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie, noch een verholen beperking van de handel tussen de partijen bij de Overeenkomst vormen.

Artikel 20*

De bepalingen van titel III doen geen afbreuk aan de tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Russische Federatie gesloten Overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten die op 12 juni 1993 werd geparafeerd en die met terugwerkende kracht van toepassing is sedert 1 januari 1993. Voorts is artikel 15 van de onderhavige Overeenkomst niet van toepassing op de handel in textielprodukten van de hoofdstukken 50 t/m 63 van de gecombineerde nomenclatuur.

Artikel 21*

1. De handel in produkten die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen, wordt geregeld bij :
  - de bepalingen van deze titel III, met uitzondering van artikel 15; en
  - de bepalingen van de Overeenkomst inzake kwantitatieve regelingen voor de handel in EGKS-staalprodukten, vanaf het tijdstip van inwerkingtreding daarvan.
2. Overeenkomstig protocol nr. 1, dat als bijlage aan deze Overeenkomst is gehecht, wordt een contactgroep kolen en staal ingesteld.

Artikel 22

Handel in kernmaterialen

1. De handel in kernmaterialen is geregeld bij :
  - de bepalingen van deze Overeenkomst met uitzondering van de artikelen 15 en 17, leden 1 tot en met 5, en lid 7;
  - de bepalingen van de artikelen 6, 7, 14 en 15, leden 1, 2, 3 - eerste zin, en leden 4 en 5, van de Overeenkomst van 1989;
  - de bijgaande briefwisseling.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 van dit artikel komen de partijen overeen het nodige te doen om tegen 1 januari 1997 een regeling voor de handel in kernmaterialen tot stand te brengen.
3. Tot een dergelijke regeling tot stand is gebracht, zijn de bepalingen van dit artikel (...) van toepassing.
4. Er zullen maatregelen worden genomen om een Overeenkomst inzake veiligheidsmaatregelen, fysieke bescherming en administratieve samenwerking bij het vervoer van kernmaterialen te sluiten. Tot een dergelijke Overeenkomst van kracht wordt, zijn de respectieve wetgevingen en internationale non-proliferatieverplichtingen van de partijen ten aanzien van het vervoer van kernmaterialen van toepassing.
5. Voor de toepassing van de in lid 1 bedoelde regeling :
  - wordt de verwijzing naar "deze Overeenkomst" in artikel 6 en artikel 15, lid 5 van de Overeenkomst van 1989 geacht te zijn gedaan naar de bij lid 1 van dit artikel ingestelde regeling (...);
  - wordt de verwijzing naar "dit artikel" in artikel 17, lid 6, van deze Overeenkomst geacht te zijn gedaan naar artikel 15 van de Overeenkomst van 1989;
  - wordt de verwijzing naar "de overeenkomstsluitende partijen" in de artikelen 6, 7, 14 en 15 van de Overeenkomst van 1989 geacht te zijn gedaan naar de partijen bij de onderhavige Overeenkomst;
  - wordt de verwijzing naar het "Gemengd Comité" in artikel 15 van de Overeenkomst van 1989 geacht te zijn gedaan naar het Samenwerkingscomité als bedoeld in artikel 92 van de onderhavige overeenkomst.

TITEL IV : BEPALINGEN INZAKE HET HANDELSVERKEER EN DE INVESTERINGEN

Hoofdstuk I: Arbeidsvoorwaarden

Artikel 23*

1. Onverminderd de in elke Lid-Staat geldende wettelijke regelingen, voorwaarden en procedures dragen de Gemeenschap en de Lid-Staten zorg dat Russische onderdanen die legaal tewerkgesteld zijn op het grondgebied van een Lid-Staat, niet op grond van nationaliteit worden gediscrimineerd ten opzichte van onderdanen van de Lid-Staten, met name wat werkomstandigheden, beloning en ontslag betreft.
2. Onverminderd de in Rusland geldende voorwaarden en bepalingen kent Rusland onderdanen van een Lid-Staat die legaal op zijn grondgebied tewerkgesteld zijn de in lid 1 bedoelde behandeling toe.

Artikel 24*

Coördinatie van de sociale zekerheid

De partijen verbinden zich ertoe overeenkomsten te sluiten met het doel :

- 1) onverminderd de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en bepalingen, regelingen te treffen voor de coördinatie van de stelsels van sociale zekerheid voor werknemers van Russische nationaliteit die legaal tewerkgesteld zijn op het grondgebied van een Lid-Staat en, in voorkomend geval, voor de aldaar legaal verblijvende leden van hun gezin. Deze bepalingen zullen er met name in voorzien dat :
  - alle perioden waarin de vorengenoemde werknemers in de onderscheidene Lid-Staten verzekerd, tewerkgesteld of woonachtig waren worden samengevoegd ten behoeve van de ouderdoms-, invaliditeits- en overlevingspensioenen en de ziektekostenverzekering van deze werknemers en, in voorkomend geval, van hun gezinsleden ;
  - alle ouderdoms-, overlevings- en invaliditeitspensioenen en verzekeringen tegen arbeidsongevallen of beroepsziekten of daaruit voortvloeiende invaliditeit, met uitzondering van de premievrije prestaties, vrij overdraagbaar zijn tegen de keers waarin de wetgeving van de betrokken Lid-Staat of Lid-Staten voorziet;

- de betrokken werknemers ontvangen in voorkomend geval gezinstoelagen voor de vorengenoemde leden van hun gezin.

- ii) Onverminderd de voorwaarden en bepalingen welke in Rusland van toepassing zijn, bepalingen vast te stellen die waarborgen dat werknemers die onderdanen zijn van een Lid-Staat en die legaal tewerkgesteld zijn in Rusland, en de aldaar legaal verblijvende leden van hun gezin, de onder het tweede en het derde streepje van i) omschreven behandeling krijgen.

Artikel 25*

De overeenkomstig het bepaalde in artikel 24 van deze Overeenkomst te nemen maatregelen doen geen afbreuk aan de uit bilaterale overeenkomsten tussen Rusland en de Lid-Staten voortvloeiende rechten en verplichtingen wanneer deze overeenkomsten in een gunstiger behandeling van onderdanen van Rusland of de Lid-Staten voorzien.

Artikel 26*

De Samenwerkingsraad gaat na welke verbeteringen kunnen worden aangebracht in de werkomstandigheden van zakenlieden, rekening houdend met de internationale verbintenissen van de partijen, met inbegrip van die welke in het document van de Conferentie van Bonn van de CVSE zijn opgenomen.

Artikel 27*

De Samenwerkingsraad doet aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van de artikel 23, in het bijzonder wat tijdelijke overgeplaatste werknemers betreft, en de artikelen 23 en 26 van onderhavige Overeenkomst.

**HOOFDSTUK II : BEPALINGEN INZAKE DE VESTIGING EN
DE WERKING VAN ONDERNEMINGEN**

Artikel 28*

1. De Gemeenschap en haar Lid-Staten enerzijds en Rusland anderzijds kennen elkaar, wat de voorwaarden voor de vestiging van ondernemingen op hun grondgebied betreft, geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan enig derde land toekennen, overeenkomstig de wetgeving en voorschriften van elke partij.
2. Onverminderd de in bijlage 3 genoemde voorbehouden kennen de Gemeenschap en haar Lid-Staten de op hun grondgebied gevestigde dochterondernemingen van Russische bedrijven, wat de werking daarvan betreft geen minder gunstige behandeling toe dan de meest voordelige behandeling die zij toekennen aan andere ondernemingen uit de Gemeenschap of aan ondernemingen uit de Gemeenschap die dochterondernemingen zijn van een onderneming uit enig derde land, overeenkomstig hun wetgeving en voorschriften.
3. Onverminderd de in bijlage 4 genoemde voorbehouden kent Rusland aan de in Rusland gevestigde dochterondernemingen van ondernemingen uit de Gemeenschap, wat de werking daarvan betreft, geen minder gunstige behandeling toe dan de meest voordelige behandeling die het toekent aan andere Russische ondernemingen of aan Russische ondernemingen die dochterondernemingen zijn van een onderneming uit enig derde land, overeenkomstig zijn wetgeving en voorschriften.
4. De Gemeenschap en haar Lid-Staten enerzijds en Rusland anderzijds kennen aan filialen van respectievelijke Russische ondernemingen en ondernemingen uit de Gemeenschap, wat de werking daarvan betreft, geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan filialen van ondernemingen uit enig derde land toekennen, overeenkomstig hun wetgeving en voorschriften.
5. De bepalingen van de leden 2 en 3 mogen door de op het grondgebied van een partij gevestigde dochterondernemingen van ondernemingen uit de andere partij niet worden gebruikt om de wetgeving en de voorschriften van de eerstgenoemde partij in verband met de toegang tot specifieke sectoren of activiteiten te ontduiken.

Aan ondernemingen die op de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst in de Gemeenschap of Rusland gevestigd zijn, wordt de in de leden 2 en 3 bedoelde behandeling toegekend met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst en aan ondernemingen die zich na deze datum in de Gemeenschap of Rusland vestigen, met ingang van de datum van vestiging.

Artikel 29*

De bepalingen van artikel 28 van deze Overeenkomst, juncto de navolgende bepalingen, zijn van toepassing ten aanzien van de in bijlage 6 bedoelde diensten van banken en verzekeringsmaatschappijen.

1. Wat de in bijlage 6, deel B, bedoelde diensten van banken betreft, is de aard van de door Rusland overeenkomstig artikel 28, lid 1, toegekende behandeling in geval van vestiging door de oprichting van uitsluitend dochterondernemingen en de overeenkomstig artikel 28, lid 3, toegekende behandeling omschreven in bijlage 7, deel A.

Wat de in bijlage 6, deel A, punten 1 en 2 bedoelde diensten van verzekeringsmaatschappijen betreft, is de aard van de door Rusland overeenkomstig artikel 28, lid 1, toegekende behandeling omschreven in bijlage 7, deel B.

2. Geen enkele andere bepaling van deze Overeenkomst vormt voor een partij een beletsel voor het nemen van maatregelen inzake bedrijfseconomisch toezicht, met name ter bescherming van investeerders, bewaargevers, polishouders of personen die een fiduciaire rechtsverhouding hebben met een financiële dienstverlener, of ter bescherming van de integriteit en de stabiliteit van het financiële systeem. Dergelijke maatregelen mogen door een partij niet worden aangewend om zich aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen te onttrekken.

Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst wordt derwijze uitgelegd dat zij een partij ertoe verplicht informatie betreffende de zakelijke transacties en de boekhouding van individuele personen of vertrouwelijke of geöctrooieerde informatie die in het bezit is van overheidsinstanties vrij te geven.

3. De Gemeenschap en de Lid-Staten, enerzijds, en Rusland, anderzijds, verbinden zich ertoe, onverminderd het bepaalde in deel A, lid 1, onder d) en e) van bijlage 7, geen nieuwe voorschriften vast te stellen of goed te keuren waardoor, in vergelijking met de situatie op de datum van ondertekening van de Overeenkomst, discriminatie ten aanzien van nationale ondernemingen ontstaat of bestaande discriminatie wordt versterkt, met name wat de voorwaarden voor de vestiging van ondernemingen van de andere partij op hun grondgebied betreft.

De partijen komen overeen dat het zinsdeel "bestaande discriminatie wordt versterkt" onder meer de verslechtering van discriminatoire voorwaarden of de uitbreiding of de wederinvoering daarvan na de huidige toepassingsperiode inhoudt.

4. Voor de toepassing van deze Overeenkomst met betrekking tot de bankactiviteiten wordt een onderneming geacht een Russische dochteronderneming van een onderneming uit de Gemeenschap te zijn wanneer meer dan vijftig procent (50 %) van het aandelenkapitaal in het bezit is van de onderneming uit de Gemeenschap.

Artikel 30*

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt verstaan onder :

- a) "Vestiging" : het recht van ondernemingen uit de Gemeenschap of Russische ondernemingen als bedoeld in artikel 30 onder h), economische handelingen te verrichten door de oprichting van dochterondernemingen en filialen in respectievelijk Rusland en de Gemeenschap.

Wat de in artikel 29 bedoelde financiële dienstverlening betreft, wordt onder "vestiging" verstaan het recht van ondernemingen uit de Gemeenschap of Russische ondernemingen als bedoeld onder h) van dit artikel economische handelingen te verrichten door de oprichting van dochterondernemingen en filialen in respectievelijk Rusland of de Gemeenschap, nadat zij daartoe van de bevoegde autoriteiten overeenkomstig de wetgeving en voorschriften van elke partij vergunning hebben verkregen.

- b) "Dochteronderneming" : een onderneming waarover een andere onderneming daadwerkelijk zeggenschap heeft.
- c) "Economische handelingen" : activiteiten met een industrieel of commercieel karakter of activiteiten van personen die een vrij beroep uitoefenen, met inbegrip van financiële dienstverlening.
- d) "Filiaal" van een onderneming : een handelszaak zonder rechtspersoonlijkheid die kennelijk een permanent karakter bezit, zoals een agentschap van een moedermaatschappij, een eigen management heeft en over de nodige materiële voorzieningen beschikt om zaken te doen met derden, in dier voege dat laatstgenoemden, hoewel zij ervan op de hoogte zijn dat indien nodig er een rechtsverhouding zal bestaan met de moedermaatschappij waarvan het hoofdkantoor zich in het buitenland bevindt, geen rechtstreeks contact dienen te hebben met deze moedermaatschappij doch hun transacties kunnen afhandelen met de genoemde handelszaak die het vorengenoemde agentschap vormt.
- e) "Dochteronderneming uit de Gemeenschap" of "Russische dochteronderneming" : respectievelijk een "onderneming uit de Gemeenschap" of een "Russische onderneming" zoals hierna omschreven, die tevens een dochteronderneming is van respectievelijk een Russische onderneming of een onderneming uit de Gemeenschap.
- f) Onderdaan van een Lid-Staat of van Rusland : een natuurlijke persoon die een onderdaan is van respectievelijk een van de Lid-Staten of van Rusland overeenkomstig de wetgeving van de Gemeenschap of van Rusland.
- g) "Transacties" : het verrichten van economische handelingen.

Voor de in artikel 29 bedoelde financiële dienstverlening wordt onder "transacties" verstaan het verrichten van alle economische handelingen waarvoor de onderneming van de bevoegde autoriteiten een vergunning heeft ontvangen overeenkomstig de wetgeving en de voorschriften van elke partij.

- h) "Onderneming uit de Gemeenschap" of "Russische onderneming" : een overeenkomstig de wetgeving van respectievelijk een Lid-Staat of Rusland opgerichte onderneming die haar statutaire zetel, centrale administratie of belangrijkste handelsactiviteit op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Rusland heeft. Indien een overeenkomstig de wetgeving van respectievelijk de Gemeenschap of Rusland opgerichte onderneming enkel haar statutaire zetel op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Rusland heeft, wordt deze onderneming als een onderneming uit de Gemeenschap of als een Russische onderneming beschouwd indien uit haar transacties een werkelijke en permanente band met de economieën van respectievelijk de Lid-Staten of Rusland naar voren treedt.

Wat het internationale vervoer over zee betreft zijn de bepalingen van dit hoofdstuk en van hoofdstuk III eveneens van toepassing op de buiten de Gemeenschap of Rusland gevestigde scheepvaartondernemingen waarin onderdanen van respectievelijk een Lid-Staat of Rusland een meerderheidsparticipatie hebben, indien de vaartuigen van deze scheepvaartmaatschappijen respectievelijk in die Lid-Staat of in Rusland geregistreerd zijn overeenkomstig de wettelijke voorschriften van de Gemeenschap en Rusland.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt onder internationaal vervoer over zee onder meer verstaan het intermodale vervoer dat ten dele over zee plaatsvindt, onverminderd de nationale bepalingen betreffende het vervoer van goederen en passagiers met andere wijzen van vervoer.

- i) Wat de in bijlage 6, deel B, bedoelde diensten van banken betreft, wordt voor de toepassing van artikel 29 en bijlage 7 onder "Russische dochterneming" of "dochteronderneming uit de Gemeenschap", als omschreven onder e), verstaan een dochteronderneming die een bank is in de zin van de ter zake geldende wetgeving van Rusland of een Lid-Staat.

Wat de in bijlage 6, deel B, bedoelde diensten van banken betreft, wordt voor de toepassing van artikel 29 en bijlage 7 onder "onderneming uit de Gemeenschap" of "Russische onderneming", als omschreven onder h), verstaan een onderneming die een bank is in de zin van de ter zake geldende wetgeving van een Lid-Staat of Rusland.

Artikel 31*

In afwijking van artikel 100 vormen de bepalingen van deze titel voor een partij geen beletsel de maatregelen te nemen die zij noodzakelijk acht om te voorkomen dat de door haar genomen maatregelen in verband met de toegang van derde landen tot haar markten door middel van deze Overeenkomst worden ontdoken.

Artikel 32*

1. In afwijking van het bepaalde in hoofdstuk I van deze titel heeft een op het grondgebied van Rusland of de Gemeenschap gevestigde onderneming uit respectievelijk de Gemeenschap of Rusland het recht, met inachtneming van de wetgeving van het gastland van vestiging, op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Rusland werknemers die onderdanen zijn van de Lid-Staten van de Gemeenschap of van Rusland in dienst te nemen of deze door een van haar dochterondernemingen, filialen of joint ventures in dienst te laten nemen, mits dergelijke werknemers een sleutelpositie in de zin van lid 2 van dit artikel bekleden en zij uitsluitend door ondernemingen, dochterondernemingen, filialen of joint ventures tewerkgesteld worden. De geldigheidsduur van de verblijfs- en werkvergunningen van deze werknemers is beperkt tot de periode waarin zij als zodanig werkzaam zijn.
2. Werknemers met een sleutelpositie die in dienst zijn van de vorengenoemde ondernemingen, hierna "organisaties" genoemd, zijn "binnen de onderneming overgeplaatste personen", als omschreven onder 2 c) van dit artikel, van de hierna volgende categorieën, met dien verstande dat de organisatie een rechtspersoon is en de betrokkenen gedurende ten minste het onmiddellijk aan de overplaatsing voorafgaande jaar in dienst waren van deze organisatie of daarin partners (doch geen aandeelhouders met een meerderheidsparticipatie) waren :
  - a) Leden van het hogere kader van een organisatie die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor het management van de organisatie (filiaal, dochteronderneming of joint venture), onder het algemene toezicht en de leiding van de Raad van Bestuur of de aandeelhouders of daarmee gelijkgestelde personen. Deze personeelsleden :
    - geven leiding aan de organisatie of een afdeling of onderafdeling daarvan;
    - houden toezicht op en controleren de werkzaamheden van andere toezichthoudende, hooggespecialiseerde of leidinggevende werknemers;
    - zijn persoonlijk bevoegd werknemers in dienst te nemen en te ontslaan of de indienstneming of het ontslag van werknemers of andere maatregelen in het kader van het personeelsbeleid aan te bevelen,
  - b) binnen een organisatie werkzame personen die beschikken over kennis die van wezenlijk belang is voor de dienstverlening van het bedrijf, de onderzoeksuitrusting, de technische werkzaamheden of het management. Afgezien van de voor het functioneren van de betrokken onderneming vereiste specifieke kennis, kan deze kennis bestaan in de bekwaamheid bepaalde werkzaamheden uit te voeren of een bepaald beroep uit te oefenen waarvoor specifieke technische vaardigheden vereist zijn, evenals, in voorkomend geval, het lidmaatschap van een erkende beroepsgroep,

- c) een "binnen de onderneming overgeplaatste persoon" is een natuurlijke persoon die voor een organisatie op het grondgebied van een partij werkzaam is en die tijdelijk, voor het verrichten van economische handelingen naar het gebied van de andere partij wordt overgeplaatst. De betrokken organisatie dient haar belangrijkste handelsactiviteit op het grondgebied van een partij te hebben en de overplaatsing dient te geschieden naar een vestiging van deze organisatie die op het grondgebied van de andere partij daadwerkelijk soortgelijke economische handelingen verricht.

Artikel 33*

Wat de vestiging en, voor zover deze Overeenkomst hierin niet voorziet, de werking van elkaars ondernemingen op hun grondgebied betreft, erkennen de partijen dat het belangrijk is elkaar de nationale behandeling toe te kennen en komen zij overeen de mogelijkheid te onderzoeken om op een voor beide partijen aanvaardbare grondslag en met inachtneming van de aanbevelingen van de Samenwerkingsraad daartoe strekkende maatregelen te nemen.

Artikel 34*

1. De partijen streven er zoveel mogelijk naar geen maatregelen te nemen of acties te ondernemen die de voorwaarden voor de vestiging en de werking van ondernemingen uit de andere partij restrictiever maken dan op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de Overeenkomst het geval was.
2. Uiterlijk aan het einde van het derde jaar na de ondertekening van de Overeenkomst en vervolgens eenmaal per jaar onderzoeken de partijen in het kader van de Samenwerkingsraad :
  - de door elke partij sedert de datum van ondertekening van de Overeenkomst genomen maatregelen die gevolgen hebben voor de vestiging of de werking van ondernemingen van een partij op het grondgebied van de andere partij en waarop de in artikel 28 bedoelde verplichtingen betrekking hebben;
  - en
  - of het voor de partijen mogelijk is :
    - de verplichting aan te gaan geen maatregelen te nemen of acties te ondernemen die de voorwaarden voor de vestiging en de werking van elkaars ondernemingen restrictiever kunnen maken dan ten tijde van dit onderzoek het geval was, voor zover deze Overeenkomst daarin niet reeds voorziet, of
    - andere verplichtingen aan te gaan die hun bewegingsvrijheid beïnvloeden op gebieden die tussen partijen zijn overeengekomen op grond van de in artikel 28 genoemde verplichtingen.

Indien een partij na een dergelijk onderzoek van mening is dat de andere partij sedert de ondertekening van de Overeenkomst maatregelen heeft genomen die tot een situatie hebben geleid die, wat de vestiging of de werking van ondernemingen van de eerstgenoemde partij op het grondgebied van de andere partij aanmerkelijk restrictiever is dan de situatie op de datum van ondertekening van de Overeenkomst, kan deze partij de andere partij verzoeken met haar in overleg te treden. In dergelijk geval zijn de bepalingen van deel A van bijlage 8 van toepassing.

3. Ter bevordering van de doelstellingen van dit artikel worden de in deel B van bijlage 8 bedoelde maatregelen genomen.
4. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan die van artikel 51 : de omstandigheden waarop artikel 51 van toepassing is, worden uitsluitend geregeld door de bepalingen van dit artikel, met uitsluiting van elk ander artikel.

Artikel 35*

1. Artikel 28 is niet van toepassing op het vervoer door de lucht, over de binnenwateren en over zee.
2. Wat evenwel de hierna vermelde activiteiten van scheepvaartondernemingen op het gebied van de dienstverlening aan het internationale vervoer over zee betreft, met inbegrip van het intermodale vervoer dat ten dele over zee plaatsvindt, biedt elke partij aan ondernemingen van de andere partij de mogelijkheid op haar grondgebied een handelsvertegenwoordiging in de vorm van dochterondernemingen of filialen te hebben, onder voorwaarden, wat de vestiging en de werking betreft, die niet minder gunstig zijn dan de meest voordelige voorwaarden die zij aan haar eigen ondernemingen of aan dochterondernemingen of filialen van ondernemingen uit enig derde land toekent, een en ander overeenkomstig de ter zake geldende wetgeving en voorschriften van elke partij.
3. Deze activiteiten omvatten onder meer :
  - a) het op de markt brengen en de verkoop van maritieme vervoerdiensten en aanverwante diensten door rechtstreekse contacten met klanten, van prijsopgave tot facturering;
  - b) de aankoop en de wederverkoop van alle vervoerdiensten en aanverwante diensten, met inbegrip van diensten met betrekking tot het vervoer over de binnenwateren die voor een intermodale dienstverlening vereist zijn;
  - c) voorbereiding van documentatie betreffende vervoersdocumenten, douanedocumenten of andere documenten in verband met de oorsprong en de aard van de vervoerde goederen;

- d) het verschaffen van handelsinformatie, op enigerlei wijze, onder meer door middel van geautomatiseerde informatiesystemen en systemen voor elektronische gegevensuitwisseling (onverminderd alle niet-discriminatoire beperkingen op het telecommunicatieverkeer);
- e) het sluiten van enigerlei handelsovereenkomst met andere scheepvaartmaatschappijen;
- f) optreden namens ondernemingen, onder meer voor het organiseren van de afroep van aanvragen om scheepsruimte of indien nodig het overnemen van vracht.

HOOFDSTUK III : GRENDOVERSCHRIJDEND DIENSTENVERKEER

(...)

Artikel 36*

Voor de in bijlage 5 bij deze Overeenkomst vermelde sectoren verlenen de partijen elkaar een behandeling welke niet minder gunstig is dan die welke zij aan om het even welk derde land hebben toegekend, ten aanzien van de voorwaarden voor het grensoverschrijdend verlenen van diensten door communautaire of Russische vennootschappen op het grondgebied van respectievelijk Rusland of de Gemeenschap, in overeenstemming met de op het grondgebied van elke partij toepasselijke wetgeving en voorschriften.

Artikel 37*

Behoudens het bepaalde in artikel 48 van deze Overeenkomst staan de partijen voor de in bijlage 5 bij deze overeenkomst vermelde sectoren de tijdelijke verplaatsing toe van natuurlijke personen die een communautaire of Russische vennootschap vertegenwoordigen en om tijdelijke toegang verzoeken voor onderhandelingen over de verkoop van grensoverschrijdende dienstprestaties of voor het sluiten van overeenkomsten betreffende de verkoop van grensoverschrijdende dienstprestaties voor die vennootschap, onder de voorwaarde dat die vertegenwoordigers niet zelf betrokken zijn bij de rechtstreekse verkoop aan de gewone afnemer of bij het verstrekken van diensten.

Artikel 38*

1. Voor de in bijlage 5 vermelde sectoren kan elke partij de voorwaarden vaststellen voor het grensoverschrijdend dienstenverkeer naar haar grondgebied. Voor zover de desbetreffende voorschriften algemeen toepasselijk zijn, worden zij op billijke, objectieve en onpartijdige wijze toegepast.
2. Lid 1 doet geen afbreuk aan het bepaalde in artikel 36 en artikel 50.

Uiterlijk tegen het einde van het derde jaar na de ondertekening van deze Overeenkomst onderzoeken de partijen in het kader van de Samenwerkingsraad :

- de door beide partijen sedert de ondertekening van de Overeenkomst genomen maatregelen welke van invloed zijn op het grensoverschrijdend dienstenverkeer waarop artikel 36 betrekking heeft;
- of het voor de partijen mogelijk is:
  - de verplichting op zich te nemen geen maatregelen te treffen of acties op te zetten welke de voorwaarden voor het grensoverschrijdend dienstenverkeer waarop artikel 36 betrekking heeft, restrictiever kunnen maken dan zij zijn in de op het ogenblik van het onderzoek bestaande situatie;

- andere verplichtingen op zich te nemen welke hun vrijheid om maatregelen te treffen kunnen beperken op de door de partijen met betrekking tot de in het kader van artikel 36 aangegane verbintenissen overeengekomen gebieden.

Indien naar aanleiding van een dergelijk onderzoek een partij van mening is dat door de andere partij sedert de ondertekening van de Overeenkomst genomen maatregelen een situatie tot gevolg hebben die met betrekking tot het grensoverschrijdend dienstenverkeer waarop artikel 36 betrekking heeft, een veel restrictiever karakter draagt dan die welke op de datum van ondertekening van de Overeenkomst bestond, kan eerstgenoemde partij de andere partij verzoeken overleg te plegen. In dat geval zijn de bepalingen van deel A van bijlage 8 van toepassing.

4. Ter verwezenlijking van de doelstellingen van dit artikel worden maatregelen zoals omschreven in deel B van bijlage 8 genomen.
5. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan die van artikel 51; met betrekking tot de situaties waarop artikel 51 betrekking heeft, worden alleen de bepalingen van dat artikel met uitsluiting van alle andere in aanmerking genomen.

Artikel 39*

1. Met betrekking tot het zeevervoer verbinden de partijen zich tot het daadwerkelijk toepassen van het beginsel van onbeperkte toegang tot de internationale markt en het internationaal vervoer op commerciële basis.
  - a) Bovenstaande bepaling doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de Overeenkomst van de Verenigde Naties betreffende een Gedragscode voor Lijnvaartconferenties en die voor een partij bij deze Overeenkomst van toepassing zijn. De niet bij conferenties aangesloten lijnvaartmaatschappijen kunnen vrij met een conferentie concurreren zolang zij zich aan het beginsel van eerlijke concurrentie op commerciële basis houden.
  - b) De partijen bevestigen dat zij de vrije concurrentie beschouwen als een fundamentele noodzaak voor het handelsverkeer in droge en vloeibare bulkgoederen.
2. De partijen verbinden zich ertoe bij de toepassing van de beginselen van lid 1 :
  - a) in hun wederzijdse handelsrelaties vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen bepalingen inzake vrachtverdeling van bilaterale overeenkomsten tussen om het even welke Lid-Staat en de voormalige USSR toe te passen;

- b) geen vrachtverdelingsregelingen op te nemen in toekomstige bilaterale overeenkomsten met derde landen betreffende het handelsverkeer in droge en vloeibare bulkgoederen en betreffende het lijnverkeer; daardoor wordt evenwel niet de mogelijkheid uitgesloten dat dergelijke regelingen worden getroffen met betrekking tot het lijnvrachtverkeer in die uitzonderlijke gevallen waarin de lijnvaartmaatschappijen van de ene of de andere partij bij deze Overeenkomst anders geen reële kans zouden krijgen om aan het handelsverkeer van en naar het betrokken derde land deel te nemen;
- c) bij het in werking treden van deze Overeenkomst alle unilaterale maatregelen en administratieve, technische en andere belemmeringen op te heffen die een verkapte beperking zouden kunnen vormen of discriminerende invloed zouden kunnen hebben op het vrij verrichten van diensten in het internationaal maritiem vervoer.

Elke partij verleent aan de schepen welke worden gebruikt voor het vervoer van goederen, passagiers of beide, en welke de vlag van de andere partij voeren, inter alia geen minder gunstige behandeling dan die welke zij aan haar eigen schepen verleent, ten aanzien van de toegang tot de voor buitenlandse vaartuigen toegankelijke havens, het gebruik van de infrastructuur en van de maritieme hulpdiensten van die havens evenals de daarmee verband houdende vergoedingen en kosten, de douanefaciliteiten en de toewijzing van aanlegplaatsen en installaties voor het laden en lossen.

3. De partijen komen overeen dat zij, na het in werking treden van deze Overeenkomst en niet later dan 31 december 1996, onderhandelingen zullen voeren over het in opeenvolgende fasen openstellen van hun binnenwateren voor de onderdanen en scheepvaartmaatschappijen van de andere partij, ten einde het verstrekken van op het internationale zeevervoer aansluitende diensten op de binnenwateren volledig vrij te maken.

Artikel 40*

Ten einde gunstige voorwaarden voor het spoorwegvervoer tussen de partijen tot stand te brengen werd tussen beide partijen overeenstemming bereikt over het in het kader van deze Overeenkomst en via geschikte bilaterale en multilaterale regelingen bevorderen van :

- de vereenvoudiging van de douaneregelingen en andere grensformaliteiten voor vracht en voor rollend materieel;
- de samenwerking voor het ontwerpen van geschikt rollend materieel dat aan de eisen van het internationaal verkeer beantwoordt;
- de onderlinge aanpassing van de voorschriften en procedures welke op het internationale vervoer worden toegepast;
- de beveiliging en uitbreiding van het internationaal personenvervoer tussen Rusland en de Lid-Statens.

Artikel 41*

In het kader van de samenwerking worden er met betrekking tot lanceringen en transport in de ruimte eerlijke, evenwichtige, op de concurrentie gerichte en op gezonde economische beginselen steunende voorwaarden gehanteerd en worden er met name stappen ondernomen om te komen tot onderhandelingen over en de tenuitvoerlegging van multilaterale regels betreffende de internationale handel in op lanceringen en transport in de ruimte betrekking hebbende diensten.

Tijdens de tot het jaar 2000 lopende overgangsperiode wordt overeenstemming bereikt over de voorwaarden voor de op ruimtelanceringen betrekking hebbende dienstverlening.

Artikel 42*

De partijen streven ernaar elkaar alle mogelijke bijstand te verlenen met betrekking tot maatregelen welke de grensoverschrijdende handel in mobiele satellietcommunicatiemiddelen op hun respectieve grondgebieden bevorderen, in overeenstemming met de door elke partij toegepaste wetgeving, procedures en voorwaarden. De partijen komen in 1996 bijeen ter overweging van de mogelijkheid om elkaar met betrekking tot mobiele satellietdiensten een meestbegunstigingsbehandeling te verlenen.

Artikel 43*

Met het oog op een gecoördineerde en aan hun commerciële behoeften aangepaste ontwikkeling van het vervoer tussen de partijen kunnen zij, na de inwerkingtreding van deze overeenkomst speciale overeenkomsten sluiten met betrekking tot de voorwaarden voor de wederzijdse toegang tot elkaars markten en het verlenen van diensten in de vervoerssector, voor zover bedoelde voorwaarden nog niet in deze overeenkomst zijn vastgelegd. Dergelijke overeenkomsten kunnen van toepassing zijn op meer dan één of op één enkele vervoertak.

HOOFDSTUK IV : ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 44*

Voor de toepassing van hoofdstukken II en III en van titel V, wordt geen rekening gehouden met de behandeling welke door de Gemeenschap, haar Lid-Staten of Rusland wordt toegekend op grond van de verbintenissen welke in het kader van overeenkomsten inzake economische integratie zijn aangegaan.

Artikel 45*

Vennootschappen welke worden bestuurd door en de exclusieve eigendom zijn van Russische vennootschappen en communautaire vennootschappen gezamenlijk, komen eveneens in aanmerking voor de bepalingen van hoofdstukken II en III van deze titel en van titel V.

Artikel 46*

1. De bepalingen van deze titel worden toegepast behoudens beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde⁽¹⁾, de openbare veiligheid en de volksgezondheid.
2. Zij zijn niet van toepassing op de werkzaamheden die op het grondgebied van elke partij verband houden met de uitoefening van het openbare gezag, zelfs indien deze slechts voor een bepaalde gelegenheid geschieden.

Artikel 47*

De Samenwerkingsraad doet aanbevelingen met betrekking tot de verdere liberalisering van de handel in diensten, rekening houdend met de ontwikkeling van de dienstensectoren van de partijen en met de andere door de partijen aangegane internationale verbintenissen, vooral in het licht van de eindresultaten van de onderhandelingen betreffende de Algemene Overeenkomst inzake de Handel in Diensten, hierna de "GATS" genoemd.

Artikel 48*

Voor de toepassing van Titel IV van deze Overeenkomst zal geen enkele bepaling van de Overeenkomst de partijen ervan weerhouden hun wetten en voorschriften betreffende toelating en verblijf, het verrichten van werk, arbeidsvoorwaarden, de vestiging van natuurlijke personen en het verrichten van diensten toe te passen, op voorwaarde dat zulks niet op zodanige wijze geschiedt dat de toepassing de voor een partij uit een specifieke bepaling van de Overeenkomst voortvloeiende voordelen tenietdoet of beperkt. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de toepassing van artikel 46.

1) In het Russisch te vertalen met "obschestvennyy poriadok".

Artikel 49*

- a) De overeenkomstig de bepalingen van titel IV of titel V toegekende meestbegunstigingsbehandeling is niet van toepassing op de belastingvoordelen waarin de partijen voorzien of in de toekomst zullen voorzien in het kader van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing of andere fiscale regelingen.
- b) Niets in titel IV of titel V kan worden uitgelegd als een beletsel voor het vaststellen of doen naleven door de partijen van maatregelen ter voorkoming van belastingvlucht of -ontduiking overeenkomstig de belastingvoorschriften van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing en andere fiscale regelingen, of de nationale fiscale wetgeving.
- c) Niets in titel IV of titel V kan worden uitgelegd als een beletsel voor de Lid-Staten of Rusland om bij de toepassing van de desbetreffende bepalingen van hun fiscaal recht een onderscheid te maken tussen belastingplichtigen die zich niet in identieke situaties bevinden, vooral met betrekking tot hun woonplaats.

Artikel 50*

Onverminderd de voorwaarden van artikelen 32 en 37 kan geen enkele bepaling van hoofdstukken II, III en IV van deze Overeenkomst worden geïnterpreteerd als zou zij het recht verschaffen :

- aan onderdanen van de Lid-Staten, respectievelijk Rusland, zich op het grondgebied van Rusland, respectievelijk de Gemeenschap, te begeven of daar te verblijven in ongeacht welke hoedanigheid en met name als aandeelhouder of partner, beheerder of werknemer van een vennootschap dan wel als verstrekker of ontvanger van diensten;
- aan dochterondernemingen of filialen van Russische vennootschappen in de Gemeenschap tot het op het grondgebied van de Gemeenschap in dienst nemen of hebben van onderdanen van Rusland;
- aan dochterondernemingen of filialen van communautaire vennootschappen in Rusland tot het op het grondgebied van Rusland in dienst nemen of hebben van onderdanen van de Lid-Staten;
- aan Russische vennootschappen dan wel dochterondernemingen of filialen van Russische vennootschappen in de Gemeenschap tot het namens of onder het toezicht van andere personen door middel van tijdelijke arbeidsovereenkomsten laten optreden van arbeidskrachten die Russische onderdanen zijn;
- aan communautaire vennootschappen dan wel dochterondernemingen of filialen van communautaire vennootschappen in Rusland tot het namens of onder het toezicht van andere personen door middel van tijdelijke arbeidsovereenkomsten laten optreden van arbeidskrachten die onderdanen van Lid-Staten zijn.

Artikel 51*

1. De in het kader van deze Overeenkomst door een partij aan de andere toegekende behandeling is met ingang van de termijn van een maand vóór het in werking treden van de daarop betrekking hebbende voorschriften van de GATS, met betrekking tot de sectoren of maatregelen waarop de GATS betrekking heeft, in geen enkel geval gunstiger dan die welke door bedoelde eerstgenoemde partij in het kader van de GATS en met betrekking tot om het even welke dienstensector, dienstensubsector en wijze van dienstverlening wordt toegekend.
2. Onverminderd het automatisch karakter van het bepaalde in lid 1, stelt de partij die in het kader van de GATS verplichtingen op zich heeft genomen, de andere partij in kennis van de daarop betrekking hebbende bepalingen en de daaruit voor deze Overeenkomst voortvloeiende aanpassingen.
3. Binnen een maand na van de partij die in het kader van de GATS verplichtingen op zich heeft genomen, de in lid 2 bedoelde informatie te hebben ontvangen, kan de andere partij aan eerstgenoemde partij kennisgeving doen van haar voornemen haar verplichtingen in het kader van deze titel aan te passen en die aanpassingen op de volgende wijze tot stand brengen:
  - indien een dienstensector, dienstensubsector of wijze van dienstverlening van de Overeenkomst wordt uitgesloten dan wel aan beperkingen of aan de vervulling van voorwaarden op grond van lid 1 wordt onderworpen, kan dezelfde sector, subsector of wijze van dienstverlening worden uitgesloten dan wel aan dezelfde beperkingen of de vervulling van identieke of gelijkaardige voorwaarden worden onderworpen.
4. Deze aanpassingen door de andere partij moeten tot gevolg hebben dat het evenwicht tussen de verplichtingen van beide partijen wordt hersteld.
5. Indien een partij van oordeel is dat de op grond van lid 3 gemaakte aanpassingen niet hebben geleid tot een herstel van het evenwicht tussen de verplichtingen van beide partijen, kan die partij de andere partij verzoeken binnen 30 dagen overleg te plegen ten einde tot een bevredigende oplossing te komen door middel van om het even welke geschikte aanpassing van haar verplichtingen in het kader van deze titel.
6. Indien binnen 30 dagen na het op gang komen van dat overleg geen bevredigende oplossing is gevonden, zijn op verzoek van om het even welke partij de procedures van artikel 101 van toepassing.

TITEL V : BETALINGS- EN KAPITAALVERKEER

Artikel 52*

1. De partijen verbinden zich ertoe machtiging te verlenen tot alle courante betaalverrichtingen in vrij convertibele valuta tussen inwoners van de Gemeenschap en van Rusland welke betrokken zijn bij het verkeer van goederen, diensten of personen in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst.
2. Het vrije verkeer van kapitaal tussen inwoners van de Gemeenschap en van Rusland in de vorm van directe investeringen in vennootschappen die in overeenstemming met de wetten van het gastland zijn opgericht, en directe investeringen in overeenstemming met hoofdstuk II van titel IV, alsook de overmaking naar het buitenland van deze investeringen met inbegrip van alle compensatie-uitkeringen naar aanleiding van maatregelen zoals bijvoorbeeld onteigeningsbesluiten, nationalisatie of maatregelen van gelijke strekking, en van alle opbrengsten daarvan, worden gegarandeerd.
3. Het in lid 2 bepaalde vormt voor Rusland geen beletsel voor het toepassen van beperkingen op directe investeringen in het buitenland door inwoners van Rusland. Vijf jaar na het in werking treden van deze Overeenkomst plegen de partijen met inachtneming van alle relevante monetaire, fiscale en financiële overwegingen overleg over het in stand houden van deze beperkingen.
4. De kapitaaltransfers waarop lid 2 betrekking heeft, hebben plaats tegen dezelfde wisselkoersvoorwaarden als die voor de courante transacties.
5. Onverminderd leden 6 en 7 stellen de partijen, na het verstrijken van een overgangsperiode van 5 jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, geen nieuwe beperkingen in op het kapitaalverkeer en de daarmee verband houdende betaalverrichtingen tussen inwoners van de Gemeenschap en van Rusland, en stellen zij geen meer restrictieve regelingen dan de bestaande vast. De invoering van beperkingen in de loop van de overgangsperiode bedoeld in de eerste zin van dit lid, doet evenwel geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van de partijen op grond van leden 2, 3, 4 en 9 van dit artikel.
6. Nadat het in lid 5 bedoelde verbod van kracht is geworden en onverminderd leden 1 en 2 kunnen de Gemeenschap en Rusland in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer kapitaalverkeer tussen inwoners van de Gemeenschap en van Rusland oorzaak is of dreigt te zijn van ernstige moeilijkheden voor de toepassing van het wisselkoersbeleid of het monetaire beleid in de Gemeenschap of in Rusland, elk voor zich vrijwaringsmaatregelen nemen met betrekking tot het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Rusland voor een periode van niet meer dan zes maanden, indien het volstrekt nodig is dergelijke maatregelen te nemen.

7. In het kader van dit artikel kan Rusland, in afwachting van een volledige convertibiliteit van de munteenheid van Rusland in de zin van artikel VIII van de Articles of Agreement van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), in uitzonderlijke omstandigheden deviezenbeperkingen in verband met het verlenen of opnemen van financieel krediet op korte en middellange termijn toepassen, voor zover dergelijke beperkingen aan Rusland voor het verlenen van zulk krediet worden opgelegd en op grond van de IMF-status van Rusland zijn toegestaan.

Rusland past deze beperkingen op niet-discriminerende wijze toe. Zij dienen zodanig te worden toegepast dat zij de uitvoering van deze Overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren. Rusland doet aan de Samenwerkingsraad onverwijld mededeling van de invoering en van alle wijzigingen van dergelijke maatregelen.

8. De partijen raadplegen elkaar met het oog op de vergemakkelijking van het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Rusland waardoor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst wordt bevorderd. De partijen leggen zich in het bijzonder toe op de verdere liberalisering van kapitaalverrichtingen welke betrekking hebben op portefeuillebeleggingen en handelskrediet, en kapitaalverrichtingen welke betrekking hebben op financiële leningen en krediet van inwoners van de Gemeenschap aan inwoners van Rusland. De Samenwerkingsraad doet binnen de eerste vijf jaren na het in werking treden van deze overeenkomst de daarmee verband houdende aanbevelingen.
9. De partijen verlenen elkaar met betrekking tot de vrijheid van de courante betaalverrichtingen en kapitaalverrichtingen en met betrekking tot de betaalmethoden een meestbegunstigingsbehandeling.

TITEL VI : CONCURRENTIE, BESCHERMING VAN INTELLECTUELE,
INDUSTRIËLE EN COMMERCIËLE EIGENDOM, HARMONISATIE VAN DE WETGEVING

Artikel 53*

Concurrentie

1. De partijen komen overeen, hetzij door de toepassing van hun concurrentievoorschriften hetzij via andere methoden, te bewerkstelligen dat beperkingen van de concurrentie door ondernemingen of ten gevolge van overheidsmaatregelen, voor zover zij de handel tussen de Gemeenschap en Rusland kunnen aantasten, ongedaan worden gemaakt of uit de weg worden geruimd.
2. Met het oog op de verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstellingen :
  - 2.1. zorgen de partijen ervoor dat zij voor het bestrijden van concurrentiebeperkingen door de onder hun rechtsbevoegdheid vallende ondernemingen over wetten beschikken en op de naleving ervan toezien;
  - 2.2. zien de partijen af van het verlenen van steun voor de uitvoer ter begunstiging van bepaalde ondernemingen of van de vervaardiging van produkten welke geen basisprodukten zijn; verklaren de partijen zich bovendien bereid met ingang van het derde jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst met betrekking tot andere steunmaatregelen welke de concurrentie vervalsen of dreigen te vervalsen en voor zover zij van invloed zijn op de handel tussen de Gemeenschap en Rusland, strenge voorschriften in te voeren met inbegrip van een volledig verbod op bepaalde steunmaatregelen; en definiëren zij gezamenlijk deze verschillende categorieën steunmaatregelen en de op ieder daarvan toepasselijke voorschriften binnen een periode van drie jaar na de vankrachtwording van deze Overeenkomst;

verstrekt de ene partij de andere op haar verzoek informatie over haar steunprogramma's of over bepaalde afzonderlijke gevallen van staatssteun;
  - 2.3. kan Rusland gedurende een overgangperiode die vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst verstrijkt, maatregelen nemen welke strijdig zijn met de tweede zinsnede sub 2.2, op voorwaarde dat deze maatregelen worden ingevoerd en toegepast in de in bijlage 9 bedoelde omstandigheden;
  - 2.4. verklaren de partijen zich met betrekking tot de staatsmonopolies van commerciële aard bereid vanaf het derde jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst erop toe te zien dat niet wordt gediscrimineerd tussen onderdanen en vennootschappen van de partijen met betrekking tot de voorwaarden waaronder goederen worden aangeschaft of verkocht;

verklaren de partijen zich met betrekking tot de overheidsondernemingen of ondernemingen waaraan de Lid-Staten of Rusland exclusieve rechten toekennen, bereid vanaf het derde jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst erop toe te zien dat geen maatregelen worden vastgesteld of in stand gehouden welke distorsies van de handel tussen de Gemeenschap en Rusland tot gevolg hebben die schadelijk zijn voor de respectieve belangen van de partijen; deze bepaling vormt geen juridische of feitelijke belemmering voor de vervulling van de aan dergelijke ondernemingen opgedragen bijzondere taken;

- 2.5. kan de sub 2.2 en 2.4 genoemde periode in onderlinge overeenstemming tussen de partijen worden verlengd.
3. Op verzoek van de Gemeenschap of Rusland kan binnen het Samenwerkingscomité overleg plaatshebben over de in leden 1 en 2 bedoelde beperkingen of distorsies van de concurrentie en over het doen naleven van de concurrentievoorschriften, met inachtneming van de wettelijke beperkingen betreffende de bekendmaking van gegevens, de vertrouwelijkheid en het bedrijfsgeheim. Het overleg kan eveneens betrekking hebben op problemen in verband met de interpretatie van leden 1 en 2.
4. De partij met ervaring op het gebied van de toepassing van de concurrentievoorschriften stelt alles in het werk om de andere partij, op haar verzoek en binnen de grenzen van de beschikbare middelen, technische bijstand te verlenen met betrekking tot de uitwerking en tenuitvoerlegging van concurrentievoorschriften.
5. Bovenstaande bepalingen doen op geen enkele wijze afbreuk aan de rechten van een partij om afdoende maatregelen, en met name die bedoeld in artikel 18, te nemen met betrekking tot distorsies van de handel.

Artikel 54*

Bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom

1. In overeenstemming met de bepalingen van dit artikel en van bijlage 10 bevestigen de partijen het belang dat zij hechten aan een toereikende en doeltreffende bescherming en eerbiediging van de intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten.⁽²⁾
2. De partijen bevestigen het belang dat zij hechten aan de verplichtingen welke voortvloeien uit de volgende multilaterale overeenkomsten :
- het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom (Akte van Stockholm, 1967 en geamendeerd in 1978);
  - de Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken (Akte van Stockholm, 1967 en geamendeerd in 1979);
  - de Overeenkomst van Nice betreffende de internationale classificatie van de waren en diensten ten behoeve van de inschrijving van merken (Genève 1977, en geamendeerd in 1979);
  - het Verdrag van Boedapest inzake de internationale erkenning van het depot van micro-organismen ten dienste van de octrooiverlening (1977, gewijzigd in 1980);
  - het Verdrag tot samenwerking inzake octrooien (Washington 1970, geamendeerd en gewijzigd in 1980);
  - het Protocol betreffende de schikking van Madrid inzake de internationale inschrijving van merken (Madrid, 1989).
3. De partijen bespreken in overeenstemming met artikel 90 geregeld de tenuitvoerlegging van dit artikel en van bijlage 10. Indien op het gebied van de intellectuele, industriële en commerciële eigendom er zich problemen voordoen welke de handelsvoorwaarden beïnvloeden, wordt op verzoek van om het even welke van de partijen dringend overleg gepleegd ten einde tot wederzijds bevredigende oplossingen te komen.

2) De term "intellectuele, industriële en commerciële eigendom" wordt in het Russische vertaald met "intellectual'naya sobstvennost".

Artikel 55*

Harmonisatie van de wetgeving

1. De partijen erkennen dat een voorname voorwaarde voor het versterken van de economische banden tussen Rusland en de Gemeenschap de harmonisatie van de wetgeving is. Rusland doet het nodige om ervoor te zorgen dat zijn wetgeving geleidelijk in overeenstemming met die van de Gemeenschap wordt gebracht.
2. De harmonisatie van de wetgeving omvat in het bijzonder de volgende terreinen: vennootschapsrecht, bankwezen, vennootschapsboekhouding en -belasting, bescherming van werknemers op de arbeidsplaats, financiële dienstverlening, concurrentieregels, overheidsopdrachten, bescherming van de gezondheid en het leven van mensen, dieren en planten, milieu, consumentenbescherming, indirecte belastingen, douane, technische voorschriften en normen, wetgeving en reglementering op nucleair gebied en vervoer.

TITEL VII : ECONOMISCHE SAMENWERKING

Artikel 56*

1. De Gemeenschap en Rusland bestrijken in hun samenwerking op economisch gebied een breed spectrum, ten einde aldus de ontwikkeling van hun respectieve economieën, de totstandbrenging van een gunstig internationaal economische klimaat en de integratie van Rusland in een ruimer kader van Europese samenwerking te bevorderen. Een dergelijke samenwerking verstrekt en ontwikkelt de economische banden ten voordele van beide partijen.
2. De beleidsmaatregelen en andere maatregelen van de partijen met betrekking tot deze titel dienen met name gericht te zijn op de totstandbrenging van economische en sociale hervormingen en herstructurering in Rusland, en dienen te worden genomen met inachtneming van de voorwaarden voor het verkrijgen van duurzame resultaten en een harmonische sociale ontwikkeling; de milieu-aspecten dienen bovendien volledig in die maatregelen te worden geïntegreerd.
3. De samenwerking heeft, inter alia, betrekking op:
  - de ontwikkeling van hun respectieve industriële sectoren en vervoerssectoren;
  - het opsporen van nieuwe voorzieningsbronnen en nieuwe markten;
  - het stimuleren van technologische en wetenschappelijke vooruitgang;
  - het bevorderen van een gestadige ontwikkeling van het sociaal en menselijk potentieel en van de werkgelegenheid op bepaalde plaatsen;
  - het bevorderen van de regionale samenwerking met het oog op een harmonische en duurzame ontwikkeling ervan.
4. De partijen beschouwen het als noodzakelijk dat zij, tegelijk met de totstandbrenging van partnerschapsbetrekkingen en onderlinge samenwerking, de samenwerking met andere Europese Staten en met andere landen van de voormalige USSR in stand houden en ontwikkelen met het oog op een harmonische ontwikkeling van de regio, en stellen alles in het werk om dit proces aan te moedigen.
5. In voorkomend geval kunnen de economische samenwerking en de andere vormen van samenwerking waarin deze Overeenkomst voorziet, worden ondersteund door de Gemeenschap op basis van de op de technische bijstand in de landen van de voormalige USSR betrekking hebbende verordeningen van de Raad, met inachtneming van de door de partijen overeengekomen prioriteiten. Er kan eveneens steun worden verleend via de andere eventueel beschikbare communautaire instrumenten.

Speciale aandacht wordt door de partijen verleend aan maatregelen welke de samenwerking met de andere landen van de voormalige USSR kunnen bevorderen.
6. De bepalingen van deze titel laten de handhaving van de concurrentieregels van de partijen en van de speciale op ondernemingen toepasselijke concurrentievoorschriften van deze overeenkomst onverlet.

Artikel 57*

Industriële samenwerking

1. Bij de samenwerking wordt in het bijzonder de bevordering nagestreefd van :
  - de ontwikkeling van commerciële banden tussen bedrijven met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen;
  - de verbetering van de bedrijfsvoering op ondernemingsniveau;
  - het privatiseringsproces in de context van een economische herstructurering en versterking van de particuliere sector;
  - maatregelen in zowel de overheidssector als in de particuliere sector om de industrie te herstructureren en te moderniseren gedurende een overgangperiode die moet leiden naar een markteconomie en onder voorwaarden die gericht zijn op de bescherming van het milieu en op een duurzame ontwikkeling;
  - de omschakeling van de defensie-industrie;
  - de uitwerking van de nodige op de marktmechanismen afgestemde commerciële regels en handelwijzen evenals de overdracht van know-how.
2. Initiatieven op het gebied van de industriële samenwerking worden genomen met inachtneming van de door de Gemeenschap en Rusland vastgestelde prioriteiten. De initiatieven dienen in het bijzonder gericht te zijn op het opzetten van geschikte structuren voor ondernemingen, de verbetering van de know-how op het gebied van de bedrijfsvoering en de bevordering van doorzichtigheid zowel met betrekking tot de markten als tot de voorwaarden voor ondernemingen.

Artikel 58*

Bevordering en bescherming van investeringen

1. Met inachtneming van de respectieve bevoegdheden van de Gemeenschap en de Lid-Staten is de samenwerking gericht op het creëren van een gunstig klimaat voor zowel binnenlandse als buitenlandse investeringen, met name via de totstandbrenging van betere voorwaarden voor de bescherming van investeringen, het overmaken van kapitaal en de uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden.
2. De samenwerking is in het bijzonder gericht op de volgende doelstellingen :
  - het door de Lid-Staten en Rusland sluiten van de passende overeenkomsten voor de bevordering en bescherming van investeringen;
  - het door de Lid-Staten en Rusland sluiten van de passende overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing;
  - de uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden in de vorm van onder andere handelsbeurzen, tentoonstellingen, handelsweken en andere manifestaties;
  - de uitwisseling van informatie over wettelijke en bestuursrechtelijke handelwijzen op investeringsgebied.

Artikel 59*

Overheidsopdrachten

De partijen werken samen met het oog op de vaststelling van voorwaarden voor de gunning via openbare en op concurrentie gebaseerde procedures van contracten voor overheidsopdrachten, vooral door middel van aanbestedingen.

Artikel 60*

Normen en conformiteitsbeoordeling; consumentenbescherming

1. De partijen treffen binnen de grenzen van hun bevoegdheid en in overeenstemming met hun wetgeving maatregelen om de verschillen welke tussen de partijen bestaan op het gebied van de metrologie, de normalisatie en de certificatie te reduceren door aanmoediging van het gebruik van internationaal erkende instrumenten op die gebieden.

De partijen werken op bovengenoemde gebieden nauw samen met de belangrijke Europese en andere internationale organisaties.

De partijen stimuleren in het bijzonder de nuttige interactieve contacten tussen hun respectieve organisaties met de bedoeling te komen tot onderhandelingen over overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning op het gebied van werkzaamheden welke met de conformiteitsbeoordeling verband houden.

2. De partijen werken nauw samen om te komen tot verenigbare consumentenbeschermingssystemen.

Deze samenwerking is in het bijzonder gericht op de opzet van permanente systemen voor wederzijdse voorlichting betreffende gevaarlijke produkten, de verbetering van de aan de consument verstrekte informatie vooral betreffende de prijzen, de kenmerken van aangeboden produkten en diensten, de ontwikkeling van contacten tussen vertegenwoordigers van de consumentenbelangen, en een toenemende overeenstemming van de beleidslijnen inzake consumentenbescherming.

Artikel 61*

Mijnbouw en grondstoffen

1. De partijen werken samen met het oog op de ontwikkeling van de sectoren mijnbouw en grondstoffen. Daarbij wordt speciale aandacht besteed aan de samenwerking in de sector non-ferrometalen.
2. De samenwerking heeft vooral betrekking op :
  - de uitwisseling van informatie over alle aangelegenheden welke voor de partijen met betrekking tot de sectoren mijnbouw en grondstoffen van belang zijn, met inbegrip van commerciële aangelegenheden;
  - de vaststelling en tenuitvoerlegging van milieuwetgeving;
  - de opleiding.
3. Deze samenwerking wordt door de partijen geregeld besproken in het kader van een speciaal comité of orgaan dat in overeenstemming met artikel 93 wordt opgericht.
4. Dit artikel laat de speciaal op grondstoffen betrekking hebbende artikelen, met name de artikelen 21, 65 en 66 onverlet.

Artikel 62*

Wetenschappen en technologie

1. De partijen bevorderen de bilaterale samenwerking op het gebied van civiel wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling (O & O) op basis van het wederzijdse voordeel daarvan, en met inachtneming van de omvang van de beschikbare middelen, van de nodige toegankelijkheid van hun respectieve programma's en van de passende regelingen voor een doeltreffende bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten (IER).
2. De samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie heeft betrekking op :
  - de uitwisseling van wetenschappelijke en technische informatie;
  - gezamenlijke O & O-activiteiten;
  - opleidingsactiviteiten en programma's ter bevordering van de mobiliteit ten behoeve van aan beide zijden bij O & O betrokken wetenschappers, onderzoekers en technici.

De activiteiten welke in het kader van de samenwerking betrekking hebben op onderwijs en/of opleiding, dienen plaats te hebben in overeenstemming met de bepalingen van artikel 63.

Bij de uitvoering van dergelijke samenwerkingsactiviteiten wordt bijzondere aandacht besteed aan de tewerkstelling elders van wetenschappers, ingenieurs, onderzoekers en technici die zich bezig hebben gehouden met onderzoek naar en/of de productie van massavernietigingswapens.

3. Bedoelde samenwerking wordt ten uitvoer gelegd via afzonderlijke akkoorden waarvoor de onderhandelingen en de sluiting verlopen overeenkomstig de door elke partij vastgestelde procedures en waarin onder andere de passende IER-bepalingen worden opgenomen.

Artikel 63*

Onderwijs en opleiding

1. De partijen werken samen ten einde het peil van het algemene onderwijs en de beroepskwalificaties zowel in de openbare als in de particuliere sector op te trekken.
2. De samenwerking wordt in het bijzonder gericht op de volgende terreinen :
  - de modernisering van het hoger onderwijs en de opleidingsstelsels in Rusland;
  - de opleiding van leidinggevend personeel in de openbare en de particuliere sector alsook van hogere ambtenaren op vast te stellen prioritaire terreinen;
  - de samenwerking tussen universiteiten onderling en tussen universiteiten en ondernemingen;
  - de mobiliteit van onderwijzend personeel, afgestudeerden, jonge wetenschappers en onderzoekers, administratief personeel en jongeren in het algemeen;
  - de bevordering van het onderwijs op het gebied van Europese studies in de relevante instellingen;
  - het aanleren van talen van de Gemeenschap en van Rusland;
  - de postuniversitaire opleiding van conferentietolken;
  - de opleiding van journalisten;
  - de uitwisseling van opleidingsmethoden en de bevordering van het gebruik van moderne opleidingsprogramma's en technische faciliteiten;
  - de ontwikkeling van het afstandsonderwijs en van nieuwe opleidingstechnieken;
  - de opleiding van opleiders.
3. De deelneming van een partij aan de respectieve programma's op onderwijs- en opleidingsgebied van de andere partij zou kunnen worden overwogen in overeenstemming met hun respectieve procedures, en er zouden dan eventueel institutionele kaders en samenwerkingsprojecten kunnen worden opgezet in aansluiting op de deelneming van Rusland aan het TEMPUS-programma van de Gemeenschap.

Artikel 64*

Landbouw en de agro-industriële sector

1. De samenwerking op dit terrein is gericht op de modernisering, herstructurering en privatisering van de landbouw en van de agro-industriële sector in Rusland onder voorwaarden welke de bescherming van het milieu waarborgen. Zij heeft met name betrekking op de ontwikkeling van het particuliere landbouwbedrijf en de distributiekkanalen, de opslagmethoden, de afzet en de bedrijfsvoering, de modernisering van de plattelandsinfrastructuur en de verbetering van de landinrichting in de landbouw, de verbetering van de produktiviteit, van de kwaliteit en van de doeltreffendheid, en de overdracht van technologie en know-how. De partijen streven ernaar hun respectieve sanitaire en fytosanitaire normen verenigbaar te maken.

Artikel 65*

Energie

1. De samenwerking vindt plaats met inachtneming van de beginselen van de markteconomie en het Europese Energiehandvest tegen de achtergrond van de geleidelijke integratie van de energiemarkten in Europa.
2. De samenwerking strekt zich onder meer over de volgende terreinen uit :
  - verbetering van de kwaliteit en de continuïteit van de energievoorziening, op een wijze die uit economisch en milieuoogpunt verantwoord is;
  - de uitstippeling van het energiebeleid;
  - verbetering van het beheer en de regulering van de energiesector in overeenstemming met de eisen van een markteconomie;
  - de totstandbrenging van de institutionele, wettelijke, fiscale en andere voorwaarden die nodig zijn om verhoogde handel en investeringen in energie te stimuleren;
  - de bevordering van energiebesparing en een efficiënt energiegebruik;
  - de modernisering van de energie-infrastructuur, met inbegrip van het op elkaar aansluiten van de gasvoorziening en de elektriciteitsnetten;
  - het milieu-effect van energieproductie, -voorziening en -verbruik ten einde milieuschade als gevolg van deze activiteiten te voorkomen of tot een minimum te beperken;
  - verbetering van de technologieën bij de levering en het eindverbruik van de verschillende vormen van energie;
  - het beheer en de technische opleiding in de energiesector.

Artikel 66*

Kernenergiesector

Met inachtneming van de respectieve bevoegdheden van de Gemeenschap en haar Lid-Staten vindt civiele samenwerking in de kernenergiesector onder meer plaats via de tenuitvoerlegging van twee tussen partijen te sluiten overeenkomsten betreffende kernversmelting en nucleaire veiligheid.

Artikel 67*

Ruimte

Onverminderd artikel 41 bevorderen partijen in voorkomend geval samenwerking op lange termijn wat betreft onderzoek, ontwikkeling en commerciële toepassingen op het gebied van de civiele ruimte. Zij besteden bijzondere aandacht aan initiatieven die ten voordele van hen beiden de complementariteit van hun respectieve activiteiten ten volle benutten.

Artikel 68*

Bouw

Partijen werken samen op het gebied van de bouwnijverheid, met name op de onder de artikelen 55, 57, 60, 62, 63 en 77 van deze Overeenkomst vallende terreinen.

Deze samenwerking beoogt onder meer de modernisering en herstructurering van de bouwsector in Rusland overeenkomstig de beginselen van een markteconomie en met inachtneming van de met de bouw verband houdende gezondheids-, veiligheids- en milieu-aspecten.

Artikel 69*

Milieu

1. Met inachtneming van het Europese Energiehandvest en de Verklaring van de in Luzern gehouden Conferentie van 1993 ontwikkelen en versterken partijen hun samenwerking op het gebied van het milieu en de volksgezondheid.
2. De samenwerking beoogt bestrijding van het milieubederf en met name :
  - daadwerkelijke controle van de verontreinigingsniveaus en beoordeling van het milieu; informatiesysteem met betrekking tot de milieutoestand;
  - bestrijding van lokale, regionale en grensoverschrijdende lucht- en waterverontreiniging;
  - ecologisch herstel;

- duurzame, doeltreffende en uit milieuoogpunt doelmatige energieproductie en -gebruik; de veiligheid van industriële installaties;
- de classificatie en veilige behandeling van chemische producten;
- verbetering van de kwaliteit van het water;
- beperking, recycling en veilige verwijdering van afval; tenuitvoerlegging van het Verdrag van Bazel;
- onderzoek van de milieu-effecten van de landbouw, bodemerosie en chemische verontreiniging;
- de bescherming van bossen;
- de instandhouding van de biodiversiteit, beschermde gebieden en duurzaam gebruik en beheer van biologische rijkdommen;
- planning van het landgebruik, met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
- toepassing van economische en fiscale instrumenten;
- onderzoek van klimaatsveranderingen op wereldniveau;
- milieu-opvoeding en -bewustmaking;
- tenuitvoerlegging van het Verdrag van Espoo inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband.

4. De samenwerking vindt met name plaats via :

- de opstelling van plannen voor rampen en andere noodsituaties;
- uitwisseling van informatie en deskundigen, inclusief informatie en deskundigen op het gebied van de overdracht van schone technologieën en het veilige en uit milieuoogpunt verantwoorde gebruik van biotechnologieën;
- gezamenlijke onderzoeksactiviteiten;
- verbeteringen van wetgeving (communautaire normen);
- samenwerking op regionaal niveau (met inbegrip van samenwerking in het kader van het door de Gemeenschap opgerichte Europees Milieu-Agentchap), en op internationaal niveau;
- uitstippeling van strategieën, vooral in verband met wereldomvattende en klimatologische kwesties en tevens met het oog op de totstandbrenging van duurzame ontwikkeling;
- milieu-effectstudies.

Artikel 70*

Vervoer

Partijen ontwikkelen en versterken hun samenwerking op vervoergebied.

De samenwerking beoogt onder meer de herstructurering en modernisering van de vervoersystemen en -netwerken in Rusland en de ontwikkeling en verzekering, in voorkomend geval, van de compatibiliteit van de vervoersystemen in het kader van de verwezenlijking van een meer geïntegreerd vervoerstelsel.

De samenwerking omvat onder meer :

- de modernisering van het beheer en de exploitatie van het wegvervoer, de spoorwegen, havens en luchthavens;

- de modernisering en ontwikkeling van de spoorweg-, waterweg-, weg-, haven-, luchthaven-, en luchtvaartinfrastructuur, inclusief de modernisering van de belangrijkste verbindingen van gemeenschappelijk belang en de transeuropese verbindingen voor voornoemde vervoertakken;
- de bevordering en ontwikkeling van het multimodale vervoer;
- het gezamenlijk bevorderen van onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's;
- de totstandbrenging van het wettelijk en institutioneel kader voor beleidsontwikkeling en -uitvoering, inclusief privatisering van de vervoersector.

Artikel 71*

Post en telecommunicatie

1. Partijen verruimen en versterken hun samenwerking op dit terrein met het oog op de geleidelijke integratie op technisch niveau van hun respectieve telecommunicatie- en postnetwerken. Daartoe zetten zij met name de volgende acties op :
  - de uitwisseling van informatie inzake telecommunicatie- en postdiensten en het TV- en omroepbeleid;
  - de uitwisseling van technische en andere informatie, het uitvoeren van opleidings- en adviesverleningsacties;
  - de overdracht van technologie en know-how;
  - de uitwerking en uitvoering van gezamenlijke projecten door de ter zake bevoegde organen van beide partijen;
  - de bevordering van nieuwe communicatievoorzieningen, in de eerste plaats ten behoeve van commerciële en openbare instellingen;
  - de bevordering van Europese technische normen, certificatiesystemen en regelgevingsmethoden;
  - samenwerking bij het veiligstellen van de communicatie in kritieke omstandigheden, onderlinge raadpleging over de uitwerking van richtsnoeren voor samenwerking tussen het bedienend personeel in geval van rampen, enz.
2. Deze activiteiten worden onder meer op de volgende prioritaire terreinen toegespitst :
  - de ontwikkeling en modernisering in het kader van de markthervormingen van een geïntegreerde telecommunicatiesector in Rusland en de totstandbrenging van een passende regelgevingsbasis;
  - de modernisering van het Russische telecommunicatienetwerk en de technische integratie daarvan in het Europees en het wereldomspannende netwerk;
  - samenwerking bij de ontwikkeling van systemen van informatie-uitwisseling en datatransmissie tussen organisaties van de Gemeenschap en Rusland;
  - de integratie op technisch niveau van transeuropese telecommunicatienetwerken;
  - de modernisering van de Russische post- en omroepdiensten, met inbegrip van de juridische en regelgevingsaspecten daarvan.

- het beheer van de telecommunicatie-, post-, TV-, en omroepdiensten in de veranderende economieën van beide partijen, omvattend onder meer de organisatiestructuren, de strategie en planning, het tariefbeleid en de aankoopbeginselen.

Arikel 72*

Financiële dienstverlening

Partijen werken samen met het oog op de totstandbrenging en ontwikkeling van een passend kader voor het bank- en verzekeringswezen en de verdere financiële dienstverlening in Rusland dat is aangepast aan de behoeften van een markteconomie.

De samenwerking heeft voornamelijk betrekking op :

- de ontwikkeling van boekhoudkundige normen die bij een markteconomie passen en verenigbaar zijn met de door de Lid-Staten van de EG gehanteerde normen;
- de herstructurering van het bank-, het verzekerings- en het financiële stelsel;
- de verbetering van het toezicht op en de reglementering van de bank-, de verzekerings- en de financiële dienstverleningssector;
- de ontwikkeling van compatibele financiële controlesystemen;
- de uitwisseling van informatie over de respectieve geldende of in voorbereiding zijnde wetten;
- een moderne infrastructuur van handels- en particuliere banken.

Artikel 73*

Regionale ontwikkeling

Partijen versterken hun samenwerking op het gebied van de planning van regionale ontwikkeling en landgebruik.

Daartoe stimuleren zij de uitwisseling door de nationale, regionale en plaatselijke overheden van informatie over beleid inzake regionale planning en planning van het landgebruik en over methoden voor het uitstippelen van regionaal beleid met speciale aandacht voor de ontwikkeling van probleemgebieden.

Zij moedigen directe contacten tussen de respectieve regio's en openbare organisaties die verantwoordelijk zijn voor de planning van de regionale ontwikkeling aan ten einde onder meer methoden en wijzen van stimulering van regionale ontwikkeling uit te wisselen.

Artikel 74*

Sociale samenwerking

1. Partijen ontwikkelen hun samenwerking op het gebied van de gezondheid en veiligheid met het oog op verbetering van het beschermings- en veiligheidsniveau van werknemers.
2. De samenwerking omvat met name :
  - vorming en opleiding op het gebied van gezondheids- en veiligheidszaken waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de sectoren van bedrijvigheid met grote risico's;
  - de ontwikkeling en bevordering van preventieve maatregelen ter bestrijding van beroepsziekten en andere met het beroep samenhangende aandoeningen;
  - de voorkoming van risico's van het zich voordoen van ernstige ongevallen en het beheer van giftige chemische stoffen;
  - onderzoek ter ontwikkeling van fundamentele kennis omtrent de werkomgeving en de gezondheid en veiligheid van werknemers.
2. Op het gebied van de werkgelegenheid omvat de samenwerking met name technische bijstand met het oog op :
  - optimalisering van de arbeidsmarkt;
  - modernisering van de arbeidsbemiddelings- en adviseringsdiensten;
  - planning en beheer van de herstructureringsprogramma's;
  - stimulering van de ontwikkeling van lokale werkgelegenheid;
  - uitwisseling van informatie over programma's inzake soepele tewerkstelling, inclusief programma's die het oprichten van eigen ondernemingen bevorderen.
3. Partijen besteden bijzondere aandacht aan samenwerking op het gebied van de sociale bescherming die onder meer samenwerking bij het plannen en ten uitvoer leggen van sociale hervormingen in Rusland omvat.

Deze hervormingen beogen de ontwikkeling in Rusland van aan markteconomieën inherente beschermingsmethoden en omvatten alle terreinen van de sociale zekerheidsactiviteiten.

De samenwerking omvat eveneens technische bijstand voor de ontwikkeling van sociale verzekeringsinstellingen met het oog op de bevordering van een geleidelijke overgang naar een stelsel dat een combinatie is van niet-premievrije vormen van bescherming en sociale bijstand alsmede respectieve niet-gouvernementele organisaties die sociale diensten verlenen.

Artikel 75*

Toerisme

Partijen verhogen en ontwikkelen hun samenwerking die omvat :

- vergemakkelijking van het toerisme;
- samenwerking tussen officiële vreemdelingenverkeersorganen;
- verhoging van de informatiestroom;
- overdracht van know-how;
- bestudering van de mogelijkheden voor gezamenlijke acties.

Artikel 76

Midden- en kleinbedrijf

1. Partijen streven ernaar het midden- en kleinbedrijf te ontwikkelen en te versterken en de samenwerking tussen KMO's in de Gemeenschap en Rusland te bevorderen.
2. Partijen moedigen de uitwisseling van informatie en know-how aan onder meer op de volgende terreinen :
  - het creëren van de vereiste juridische, administratieve, technische, fiscale, financiële en andere voorwaarden voor de ontwikkeling en uitbreiding van KMO's en voor grensoverschrijdende samenwerking;
  - het verstrekken van de speciale diensten waaraan de KMO's behoefte hebben, zoals management- en marketingopleiding, boekhouding, kwaliteitscontrole en de oprichting en versterking van de organen die dergelijke diensten verlenen;
  - het aanknopen van duurzame banden tussen de Gemeenschap en Russische ondernemers ten einde de informatiestroom naar KMO's te verbeteren en grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen, onder meer via het verlenen van toegang tot en het doen functioneren van het BC-net, de EG-adviescentra voor ondernemingen, mits aan de voor deze netwerken noodzakelijke voorwaarden wordt voldaan.

Partijen werken nauw samen om te verzekeren dat aan de noodzakelijke voorwaarden voor toegang tot de netwerken wordt voldaan.

Artikel 77(3)

Communicatie-, informatica- en informatie-infrastructuur

1. Partijen steunen de ontwikkeling van moderne methoden van informatiebeheersing, zich mede over de media uitstrekkend, en doen het nodige om de daadwerkelijke onderlinge uitwisseling van informatie te stimuleren. Er wordt prioriteit verleend aan programma's die het grote publiek basisinformatie over de Gemeenschap verstrekken en beroeps-, met name handelskringen, van gespecialiseerde informatie voorzien.
2. Partijen doen het nodige om de samenwerking uit te breiden en te versterken met het oog op de totstandbrenging van een passende informatie-infrastructuur. Daartoe voeren zij met name de volgende acties uit :
  - de uitwisseling van informatie over beleid voor de totstandbrenging van informatie-infrastructuur, inclusief regelgevingsbeleid;
  - onderzoek van de mogelijkheid voor gezamenlijke projecten inzake onderzoek en ontwikkeling op het gebied van informatie- en communicatietechnologieën en inzake de totstandbrenging van een informatie-infrastructuur die is afgestemd op de behoeften van een markteconomie met inachtneming van het omschakelingspotentieel van Russische bedrijven en de Russische belangstelling voor informatisering en de interoperabiliteit met communautaire informatiestructuren;
  - de ontwikkeling van gezamenlijke programma's betreffende de opleiding van specialisten op het gebied van de informatietechnologieën en informatiediensten;
  - bevordering van Europese technische normen, certificatiesystemen en regelgevingsaanpak.

Artikel 78*

Douane

1. Het doel van de samenwerking is compatibiliteit tussen de douanesystemen van partijen.
2. De samenwerking omvat in het bijzonder de volgende elementen :
  - uitwisseling van informatie;
  - verbetering van de werkmethoden;
  - harmonisatie en vereenvoudiging van de douaneprocedures voor de door partijen verhandelde goederen;

---

3) Rusland vertaalt "informatica- en informatie-infrastructuur" met "informatzia i informatizatsia".

- het op elkaar aansluiten van de doorvoersystemen van de Gemeenschap en Rusland;
- steun bij de invoering en het beheer van moderne douane-informatiesystemen, inclusief computergestuurde systemen op de douanecontroleposten;
- onderlinge bijstand en gezamenlijke acties met betrekking tot voor twee doelen inzetbare goederen en goederen waarvoor niet-tarifaire beperkingen gelden;
- de organisatie van studiebijeenkomsten en opleidingsperioden.

Waar nodig wordt technische bijstand verleend.

3. Onverminderd de verdere in deze Overeenkomst en met name in de artikel 82 en 84 overeengekomen samenwerking vindt de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten in douanezaken van partijen overeenkomstig het bepaalde in protocol nr. 2 plaats.

Artikel 79*

Statistische samenwerking

1. De samenwerking beoogt de verdere ontwikkeling van efficiënte statistische systemen, informatie- en programma-technologische compatibiliteit van de statistische gegevens om mettertijd betrouwbare statistieken te leveren die nodig zijn om de economische samenwerking tussen partijen en het proces van economische hervormingen in Rusland te ondersteunen en te controleren en bij te dragen aan de ontwikkeling van particuliere ondernemingen in Rusland.
2. De samenwerking tussen partijen is in het bijzonder gericht op :
  - versterking van de ontwikkeling van een efficiënt statistisch systeem in Rusland, met name om een passend institutioneel kader op te zetten;
  - verbetering van de opleidingsnormen en het beroepsniveau van het statistisch personeel;
  - harmonisatie met internationale, en met name communautaire methoden, normen en classificaties;
  - het ter beschikking stellen van de nodige macro- en micro-economische gegevens aan ondernemingen in de particuliere en de openbare sector;
  - het waarborgen van de vertrouwelijkheid van gegevens;
  - de uitwisseling van statistische informatie en het met het oog daarop het samenstellen en/of een beroep doen op databanken.

Artikel 80*

Economie

1. Partijen vergemakkelijken het proces van economische hervorming en de coördinatie van hun economisch beleid door hun samenwerking die gericht is op het verkrijgen van een beter inzicht in de grondslagen van hun respectieve economieën en de uitstippeling en tenuitvoerlegging van economisch beleid in markteconomieën.

Partijen zullen met oog daarop :

- informatie uitwisselen over macro-economische prestaties en vooruitzichten en over ontwikkelingsstrategieën;
- economische kwesties van wederzijds belang analyseren, met inbegrip van het plannen van een economisch beleid en de instrumenten voor de tenuitvoerlegging daarvan;
- uitgebreide samenwerking tussen economen en hoge ambtenaren aanmoedigen ten einde de overdracht van informatie en know-how voor de uitstippeling van economisch beleid te bespoedigen en te zorgen voor ruime verspreiding van de resultaten van onderzoek dat voor het beleid van belang kan zijn.

Artikel 81*

Het witwassen van geld

1. Partijen zijn het eens over de noodzaak al het nodige te doen en samen te werken ten einde te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van inkomsten uit criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder.
2. De samenwerking op dit gebied omvat administratieve en technische bijstand met het oog op de vaststelling van passende normen ter voorkoming van het witwassen van geld die gelijkwaardig zijn aan de in deze door de Gemeenschap en internationale fora, in het bijzonder de Financial Action Task Force (FATF), gehanteerde.

Artikel 82*

Verdovende middelen

Partijen werken samen aan verhoging van de efficiëntie van het beleid en de maatregelen om de illegale produktie en levering van en de handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen, inclusief voorkoming van het oneigenlijk gebruik van precursoren, tegen te gaan, alsmede aan bevordering van de preventie en terugdringing van de vraag naar verdovende middelen. De samenwerking op dit gebied is gebaseerd op onderling overleg en nauwe coördinatie tussen partijen over de doelstellingen en maatregelen op de verschillende met verdovende middelen verband houdende terreinen en voorziet onder meer in de uitwisseling van opleidingsprogramma's en omvat technische bijstand van de Gemeenschap wanneer deze voorhanden is.

Artikel 83*

Samenwerking op het gebied van de reglementering van
het kapitaalverkeer en betalingen in Rusland

onverminderd artikel 52 werken partijen, die de noodzaak van een stabiele werking en ontwikkeling van de Russische interne valutamarkt inzien, samen aan de totstandbrenging van een doeltreffend systeem van reglementering van het kapitaalverkeer en betalingen in Rusland.

Gezien de ervaring, deskundigheid en respectieve mogelijkheden van de Lid-Staten en de Gemeenschap omvat samenwerking op dit gebied, ondersteund door technische bijstand van de Gemeenschap, onder meer :

- het aanknopen van banden tussen de bevoegde instanties van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van Rusland;
- de regelmatige uitwisseling van informatie;
- het helpen ontwikkelen van passende voorschriften.

Ten einde optimale benutting van de beschikbare middelen te verzekeren, zorgen partijen voor nauwe coördinatie met de door andere landen en internationale organisaties (...) getroffen maatregelen.

TITEL VIII : SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN VOORKOMING VAN ILLEGALE ACTIVITEITEN

Artikel 84

Partijen brengen samenwerking tot stand ter voorkoming van illegale activiteiten, zoals :

- illegale immigratie en de illegale aanwezigheid van natuurlijke personen van hun nationaliteit op hun respectieve grondgebieden, met inachtneming van het beginsel en de praktijk van wedertoelating;
- illegale economische activiteiten, met inbegrip van corruptie;
- illegale transacties in verschillende goederen, inclusief industriële afvalprodukten;
- het namaken van produkten;
- de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen.

De samenwerking op bovengenoemde terreinen zal zijn gebaseerd op wederzijds overleg en nauwe coördinatie en zal voorzien in technische en administratieve bijstand, omfattende :

- het ontwerpen van nationale wetgeving op het terrein van voorkoming van illegale activiteiten;
- de oprichting van voorlichtingscentra;
- verhoging van de doeltreffendheid van instellingen die zich met het voorkomen van illegale activiteiten bezighouden;
- de opleiding van personeel en de ontwikkeling van onderzoeksinfrastructuur;
- de uitwerking van over en weer aanvaardbare maatregelen die illegale activiteiten verhinderen.

TITEL IX : CULTURELE SAMENWERKING

Artikel 85*

1. Partijen verbinden zich ertoe de culturele samenwerking te bevorderen ten einde de bestaande banden tussen hun volkeren te versterken en de wederzijdse kennis van hun respectieve talen en culturen aan te moedigen onder eerbiediging van creatieve vrijheid en de toegang over en weer tot culturele waarden.
2. De samenwerking omvat met name :
  - de uitwisseling van informatie en ervaringen op het gebied van het conserveren en beschermen van monumenten en plaatsen (architecturaal erfgoed);
  - culturele uitwisselingen tussen instituten, kunstenaars en andere in de culturele sector werkzaam;
  - de vertaling van literaire werken.
3. De Samenwerkingsraad kan aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van dit artikel doen.

TITEL X : FINANCIËLE SAMENWERKING

Artikel 86*

Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst, met name de titels VI en VII, en in overeenstemming met de artikelen 87, 88 en 89 komt Rusland in aanmerking voor tijdelijke financiële steun van de Gemeenschap die de vorm aanneemt van technische bijstand in de vorm van subsidies ten einde de economische hervorming van Rusland te bespoedigen.

Artikel 87*

Deze financiële steun wordt geleverd in het kader van het TACIS-programma, zoals in de desbetreffende communautaire verordening van de Raad bepaald.

Artikel 88*

De doelstellingen en terreinen van de financiële steun van de Gemeenschap worden vastgesteld in een indicatief programma dat een afspiegeling vormt van de door de twee partijen vast te stellen prioriteiten waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van Rusland, zijn sectoriële opnemingscapaciteiten en de met de hervorming geboekte voortgang. Partijen stellen de Samenwerkingsraad van een en ander in kennis.

Artikel 89*

Om optimaal profijt te kunnen trekken uit de beschikbare middelen zorgen partijen ervoor dat de technische bijstandsbijdragen van de Gemeenschap worden toegekend in nauwe coördinatie met die uit andere financieringsbronnen, zoals de Lid-Staten, andere landen en internationale organisaties, zoals de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

TITEL XI : INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 90*

Hierbij wordt een Samenwerkingsraad opgericht, die toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst. Deze Samenwerkingsraad komt eens per jaar op Ministersniveau bijeen of telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen. Hij behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van de Overeenkomst voordoen, en alle andere, bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang om de doelstellingen van deze Overeenkomst te bereiken. De Samenwerkingsraad kan tevens doelgerichte aanbevelingen doen in onderlinge overeenstemming tussen de vertegenwoordigers van beide partijen in de Samenwerkingsraad.

Artikel 91*

1. De Samenwerkingsraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Unie en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds en uit leden van de regering van de Russische Federatie anderzijds.
2. De Samenwerkingsraad stelt zijn eigen procedurevoorschriften vast.
3. De Samenwerkingsraad wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Gemeenschap en door een lid van de regering van de Russische Federatie.

Artikel 92*

1. De Samenwerkingsraad wordt bij de vervulling van zijn taken bijgestaan door een Samenwerkingscomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad van de Europese Unie en van leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de regering van de Russische Federatie anderzijds. Gewoonlijk zullen dit hooggeplaatste ambtenaren zijn. Het Samenwerkingscomité wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Gemeenschap en door een vertegenwoordiger van de regering van de Russische Federatie.

In zijn procedurevoorschriften zal de Samenwerkingsraad de taken van de Samenwerkingsraad bepalen. Deze omvatten onder meer de voorbereiding van de vergaderingen van de Samenwerkingsraad en de taken zoals de in de artikelen 16, 17 en 53 en in bijlage 2 bedoelde alsmede de vaststelling van de werkwijze van het Comité.

2. De Samenwerkingsraad mag ongeacht welke van zijn bevoegdheden aan het Samenwerkingscomité delegeren dat voor continuïteit zal zorgen tussen de vergaderingen van de Samenwerkingsraad.

Artikel 93*

De Samenwerkingsraad mag besluiten ieder ander speciaal comité of lichaam dat hem bij de uitvoering van zijn taken kan helpen, op te richten en bepaalt de samenstelling en taken van dergelijke comités of lichamen en hoe zij zullen functioneren.

Artikel 94*

Bij het onderzoek van ongeacht welke kwestie die zich voordoet in het kader van de Overeenkomst met betrekking tot een bepaling betreffende een artikel van de GATT houdt de Samenwerkingsraad zoveel mogelijk rekening met de algemeen gebruikelijke interpretatie van het artikel van de GATT in kwestie door de overeenkomstsluitende partijen bij de GATT.

Artikel 95*

Er wordt een Parlementair Samenwerkingscomité opgericht. Het Comité komt met door hem zelf te bepalen tussenpozen bijeen.

Artikel 96*

1. Het Parlementaire Samenwerkingscomité bestaat uit leden van het Europees Parlement enerzijds, en uit leden van het Federale Parlement van de Russische Federatie anderzijds.
2. Het Parlementaire Samenwerkingscomité stelt zijn eigen procedurevoorschriften vast.
3. Het Parlementaire Samenwerkingscomité wordt bij toerbeurt door een lid van het Europees Parlement en door een lid van het Federale Parlement van de Russische Federatie voorgezeten, volgens de in zijn procedurevoorschriften op te nemen bepalingen.

Artikel 97*

Het Parlementaire Samenwerkingscomité mag bij de Samenwerkingsraad ter zake doende aanlichtingen over de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst inwinnen. De Samenwerkingsraad verstrekt het Samenwerkingscomité de verlangde informatie.

Het Parlementaire Samenwerkingscomité wordt ingelicht over de aanbevelingen van de Samenwerkingsraad.

Het Parlementaire Samenwerkingscomité mag aanbevelingen doen aan de Samenwerkingsraad.

Artikel 98*

1. Binnen het toepassingsgebied van de Overeenkomst, beijvert elk van de partijen zich om ervoor te zorgen dat natuurlijke personen en rechtspersonen van de andere partij, zonder discriminatie ten opzichte van haar eigen onderdanen, toegang krijgen tot de ter zake bevoegde gerechtshoven en administratieve lichamen van beide partijen, ter bescherming van hun individuele rechten en hun eigendomsrechten, waaronder ook die betreffende intellectuele, industriële en commerciële eigendom.
2. Binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden zetten beide partijen zich in om :
  - arbitrage aan te moedigen bij geschillen die voortkomen uit handels- en samenwerkingstransacties tussen economische subjecten van de Gemeenschap en Rusland;
  - overeen te komen dat wanneer een geschil ter arbitrage wordt voorgelegd elke partij bij het geschil, behalve wanneer de regels van de arbitrage-instantie die door beide partijen is gekozen anders bepalen, haar eigen arbiter kiest, ongeacht diens nationaliteit en dat de voorzitter de derde arbiter of de enige arbiter een ingezetene van een derde staat mag zijn;
  - hun economische subjecten aan te bevelen in onderling overleg de wetgeving te kiezen die van toepassing is op hun contracten;
  - aan te moedigen dat een beroep wordt gedaan op de arbitragevoorschriften die zijn uitgewerkt door de Commissie van de Verenigde Naties inzake Internationaal Handelsrecht (Uncitral) en arbitrage door een andere instantie of staat die het verdrag hebben ondertekend over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse arbitrale uitspraken dat op 10 juni 1958 in New York werd gesloten.

Artikel 99*

Niets in deze Overeenkomst zal een Overeenkomstsluitende Partij beletten maatregelen te nemen:

1. die zij nodig acht voor de bescherming van haar vitale veiligheidsbelangen :
  - a) om de onthulling van informatie die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist, te beletten;
  - b) die verband houden met splijtstoffen of het materiaal waaruit deze geproduceerd worden;
  - c) die verband houden met de produktie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of produktie die absoluut vereist zijn voor verdedigingsdoeleinden, mits dergelijke maatregelen geen afbreuk doen aan de concurrentievoorwaarden voor produkten die niet voor specifiek militaire doeleinden bestemd zijn;

- d) die zij van vitaal belang voor haar eigen veiligheid acht, in geval van ernstige binnenlandse beroeringen die de handhaving van recht en orde in gevaar brengen in tijden van oorlog of ernstige internationale spanningen die een oorlogsdreiging inhouden of om verplichtingen na te komen, die zij voor de instandhouding van de vrede en de internationale veiligheid is aangegaan; of
2. die zij nodig acht om haar internationale verplichtingen en verbintenissen na te komen of autonome maatregelen in overeenstemming met dergelijke algemeen aanvaarde internationale verplichtingen en verbintenissen met betrekking tot de controle op het tweeledig gebruik van industriële goederen en technologieën.

Artikel 100*

1. Op de door de Overeenkomst bestreken terreinen en onverminderd eventueel daarin neergelegde bijzondere bepalingen geldt het volgende :
- de regelingen die Rusland ten opzichte van de Gemeenschap toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de Lid-Staten, hun onderdanen dan wel hun bedrijven of firma's;
  - de regelingen die de Gemeenschap ten opzichte van Rusland toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen onderdanen van Oekraïne dan wel bedrijven of firma's uit Rusland.
2. Het bepaalde in lid 1 doet geen afbreuk aan het recht van de Overeenkomstsluitende Partijen om de ter zake doende bepalingen van hun belastingwetgeving toe te passen op belastingplichtingen, die niet in dezelfde situatie verkeren met name ten aanzien van hun vaste woonplaats.

Artikel 101*

1. Elk van beide Partijen mag ieder geschil dat verband houdt met de toepassing of de interpretatie van de Overeenkomst aan de Samenwerkingsraad voorleggen.
2. De Samenwerkingsraad kan het geschil bij aanbeveling beslechten.
3. Indien het geschil niet overeenkomstig lid 2 van dit artikel kan worden beslecht, mag elk van beide Partijen de andere van de benoeming van een bemiddelaar in kennis stellen; de andere partij moet dan binnen twee maanden een tweede bemiddelaar benoemen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en haar Lid-Staten geacht één der beide Partijen bij het geschil te zijn.

De Samenwerkingsraad benoemt een derde bemiddelaar.

De aanbevelingen van de bemiddelaars worden met meerderheid van stemmen genomen. Dergelijke aanbevelingen zijn niet bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

4. De Samenwerkingsraad kan een reglement van orde vaststellen voor schikking van geschillen.

Artikel 102*

De partijen komen overeen op verzoek van elk van de partijen onmiddellijk overleg te plegen via passende kanalen om kwesties met betrekking tot de interpretatie of tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en andere relevante aspecten van de betrekkingen tussen de partijen te bespreken.

De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan en gelden onverminderd de artikelen 17, 18, 101 en 107.

Artikel 103*

De behandeling van Rusland zal niet gunstiger zijn dan die welke de Lid-Staten onderling toepassen.

Artikel 104*

In de Overeenkomst wordt onder de term "partijen" verstaan Rusland enerzijds en de Gemeenschap, of de Lid-Staten, of de Gemeenschap en de Lid-Staten, in overeenstemming met hun respectievelijke bevoegdheden, anderzijds.

Artikel 105*

Het Verdrag inzake het Europees Energiehandvest en de protocollen daarvan zijn bij de inwerkingtreding van toepassing op zaken die onder deze Overeenkomst ressorteren en onder dit Verdrag en de protocollen daarvan vallen maar alleen in de mate waarin een dergelijke toepassing hierin is voorzien.

Artikel 106*

De Overeenkomst wordt gesloten voor een aanvankelijke periode van tien jaar. De Overeenkomst wordt automatisch met een jaar verlengd mits één van beide partijen de andere partij zes maanden voor de Overeenkomst verstrikt schriftelijk in kennis stelt van opzegging.

Artikel 107*

1. De partijen treffen alle algemene of specifieke maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens de Overeenkomst te voldoen. Zij zullen erop toezien dat de in de Overeenkomst aangegeven doelstellingen worden bereikt.
2. Indien een van beide partijen van mening is dat de andere partij een verplichting krachtens de Overeenkomst niet is nagekomen, mag zij passende maatregelen treffen. Alvorens zulks te doen, verstrekt deze partij, behalve in bijzonder dringende gevallen, de Samenwerkingsraad alle ter zake doende gegevens die nodig zijn voor een grondig onderzoek van de situatie om een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij de keuze van deze maatregelen moet voorrang worden gegeven aan die welke de goede werking van de Overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van de Samenwerkingsraad gebracht, die daaromtrent overleg moet plegen indien de andere partij zulks verlangt.

Artikel 108*

De bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 en de protocollen 1 en 2 maken een wezenlijk onderdeel uit van de Overeenkomst.

Artikel 109*

Totdat er onder de onderhavige Overeenkomst gelijkwaardige⁽⁴⁾ rechten zijn verworven voor zowel individuen als ondernemers, zal de Overeenkomst geen afbreuk doen aan rechten die hun worden verzekerd door overeenkomsten, welke bindend zijn voor één of meer Lid-Statens enerzijds, en voor Rusland anderzijds met uitzondering van gebieden die tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoren en zonder afbreuk te doen aan de verplichtingen van de Lid-Statens die voortvloeien uit deze Overeenkomst op gebieden die tot hun bevoegdheid behoren.

Artikel 110*

De Overeenkomst is van toepassing op, enerzijds, de grondgebieden waar de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal worden toegepast, onder de in die verdragen gestelde voorwaarden en, anderzijds, op het grondgebied van Rusland.

Artikel 111*

Deze Overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Franse, de Duitse, de Italiaanse, de Spaanse, de Griekse, de Portugese en de Russische taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Artikel 112*

De Overeenkomst wordt door de Overeenkomstsluitende Partijen volgens hun eigen procedures goedgekeurd.

De Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen elkaar kennisgeving doen van het feit dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Bij haar inwerkingtreding komt de Overeenkomst, wat de betrekkingen tussen Rusland en de Gemeenschap betreft onverminderd artikel 22, leden 1, 3 en 5 in de plaats van de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken inzake handel en commerciële en economische samenwerking die op 18 december 1989 in Brussel werd ondertekend.

(4) "Gelijkwaardige" zal in het Russisch worden vertaald als "sootvetstvujuschie".

Lijst van Bijlagen

- Bijlage 1   Indicatieve lijst van voordelen die Rusland aan de landen van de voormalige USSR toekent op gebieden waarop deze Overeenkomst van toepassing is (met ingang van januari 1994)
- Bijlage 2   Afwijkingen van artikel 15 (kwantitatieve beperkingen)
- Bijlage 3   Voorbehouden van de Gemeenschap overeenkomstig artikel 28, lid 2
- Bijlage 4   Voorbehoud van Rusland overeenkomstig artikel 28, lid 3
- Bijlage 5   Grensoverschrijdende dienstverlening
Diensten waarvoor de partijen elkaar meestbegunstiging toekennen
- Bijlage 6   Definities van financiële diensten
- Bijlage 7   Financiële diensten
- Bijlage 8   Bepalingen in verband met de artikelen 34 en 38
- Bijlage 9   Overgangsperiode voor de bepalingen inzake concurrentie en de invoering van kwantitatieve beperkingen
- Bijlage 10   Bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom

Protocollen

- Protocol 1   inzake de oprichting van een Contactgroep Kolen en Staal
- Protocol 2   betreffende wederzijdse administratieve bijstand voor de correcte toepassing van de douanewetgeving

Bijlage 1*

Indicatieve lijst van voordelen die Rusland aan
de landen van de voormalige USSR toekent op gebieden waarop deze
Overeenkomst van toepassing is
(met ingang van januari 1994)

De hierna volgende voordelen worden bilateraal door middel van overeenkomsten toegekend of zijn in de praktijk reeds van toepassing. Zij omvatten onder meer :

1. Belastingen bij invoer en bij uitvoer

Er worden geen invoerrechten geheven.

Er worden geen uitvoerrechten geheven van goederen die in het kader van de jaarlijkse bilaterale handels- en samenwerkingsovereenkomsten tussen de staten worden geleverd in de hoeveelheden en volgens de nomenclatuur die in deze overeenkomsten zijn genoemd en die worden aangemerkt als "uitvoer ten behoeve van de federatie" als omschreven in de desbetreffende Russische wetgeving.

Er wordt geen BTW bij invoer geheven.

Er wordt geen accijns bij invoer geheven.

2. Toewijzing van contingenten en procedures voor de afgifte van vergunningen.

De uitvoercontingenten voor de levering van Russische produkten in het kader van de jaarlijkse bilaterale handels- en samenwerkingsovereenkomsten tussen de staten worden op dezelfde wijze geopend als de contingenten voor "leveranties ten behoeve van de federatie".

3. Bijzondere voorwaarden voor alle soorten bankactiviteiten en voor de financiële sector (met inbegrip van de vestiging en de werking), het kapitaalverkeer en de lopende betalingen, de beschikbaarheid van effecten enz.

4. Het prijssysteem voor de Russische uitvoer van bepaalde soorten grondstoffen en halffabrikaten (steenkol, ruwe aardolie, aardgas, geraffineerde aardolieprodukten)

De prijzen worden vastgesteld op basis van de overeenkomstige gemiddelde wereldprijzen, omgerekend in roebels of in de betreffende nationale valuta, tegen de koers die door de centrale bank van Rusland wordt vastgesteld op de 15de van de maand voorafgaande aan de maand van uitvoer.

5. Voorwaarden voor het vervoer en de doorvoer

Ten aanzien van de landen van het GOS die partij zijn bij de multilaterale Overeenkomst inzake de beginselen en voorwaarden van de betrekkingen in de sector van het vervoer, en/of op grond van bilaterale overeenkomsten betreffende het vervoer en de doorvoer, worden geen rechten en heffingen op basis van reciprociteit toegepast op het vervoer en de douaneafhandeling van goederen (met inbegrip van goederen in doorvoer) en de doorvoer van voertuigen.

6. Diensten op het gebied van de communicatie, met inbegrip van postdiensten, koerierdiensten, telecommunicatiediensten, audiovisuele diensten en andere diensten.

7. Toegang tot informatiesystemen en databanken.

Bijlage 2*

Afwijkingen van artikel 15 (kwantitatieve beperkingen)

1. Rusland is gemachtigd, in afwijking van artikel 15, uitzonderingsmaatregelen te nemen in de vorm van niet-discriminatoire kwantitatieve beperkingen als bedoeld in artikel XIII van de GATT. Dergelijke maatregelen mogen uitsluitend worden genomen aan het einde van het eerste kalenderjaar volgende op de ondertekening van de Overeenkomst.
2. De genoemde maatregelen mogen uitsluitend worden genomen in de omstandigheden bedoeld in bijlage 9.
3. De totale waarde van de invoer waarop deze maatregelen van toepassing zijn, mag niet meer bedragen dan de hiernavolgende percentages van de totale invoer uit de Gemeenschap:
  - 10 % in het tweede en het derde kalenderjaar volgende op de ondertekening van de Overeenkomst;
  - 5 % in het vierde en vijfde kalenderjaar volgende op de ondertekening van de Overeenkomst;
  - 3 % in de daaropvolgende jaren, in afwachting van de toetreding van Rusland tot de GATT/WTO.

De vorengenoemde percentages worden vastgesteld met inachtneming van de waarde van de invoer in Rusland uit de Gemeenschap gedurende het laatste jaar voorafgaande aan de invoering van kwantitatieve beperkingen waarvoor statistische gegevens beschikbaar zijn.

Deze bepalingen mogen niet worden ontdoken door een verhoging van de tariefbescherming op de betrokken invoer.

4. Deze maatregelen mogen na de toetreding van Rusland tot de GATT/WTO niet meer worden toegepast, tenzij anders bepaald in het Protocol betreffende de toetreding van Rusland tot de GATT/WTO.
5. Rusland stelt het samenwerkingscomité in kennis van alle maatregelen die het voornemens is te treffen in het kader van de onderhavige bijlage. Voor deze maatregelen worden genomen vindt op verzoek van de Gemeenschap overleg plaats in het Samenwerkingscomité, onder meer over de sectoren waarop zij van toepassing zijn.

Bijlage 3*

Voorbehouden van de Gemeenschap overeenkomstig artikel 28, lid 2

Mijnbouw

In sommige Lid-Staten kan voor de winning van ertsen door ondernemingen waarin onderdanen van de EG geen meerderheidsparticipatie hebben een vergunning vereist zijn.

Visserij

Tenzij anders bepaald is de toegang tot en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en visserijgronden die zich bevinden in maritieme wateren die onder de soevereiniteit of de jurisdictie van Lid-Staten van de Gemeenschap vallen, beperkt tot vissersvaartuigen die de vlag van een Lid-Staat van de Gemeenschap voeren en die op het grondgebied van de Gemeenschap geregistreerd zijn.

Aankoop van onroerend goed

In sommige Lid-Staten is de aankoop van onroerend goed aan beperkingen onderworpen.

Audiovisuele diensten met inbegrip van de radio-omroep

Wat produktie en distributie betreft, met inbegrip van het uitzenden en andere vormen van transmissie aan het publiek, kan de nationale behandeling beperkt zijn tot audiovisuele werken die aan bepaalde criteria ten aanzien van de oorsprong voldoen.

Telecommunicatiediensten, met inbegrip van mobiele diensten en satellietverbindingen

Gereserveerde diensten

In sommige Lid-Staten is de markttoegang voor complementaire diensten en infrastructuur beperkt.

Vrije beroepen

Uitsluitend toegankelijk voor natuurlijke personen die onderdanen zijn van de Lid-Staten. Onder bepaalde voorwaarden kan aan deze personen toestemming tot het oprichten van ondernemingen worden verleend.

Landbouw

In bepaalde Lid-Staten wordt de nationale behandeling niet toegekend aan ondernemingen waarin onderdanen van de EG geen meerderheidsparticipatie hebben en die een landbouwbedrijf wensen op te richten. De aankoop van wijngaarden door ondernemingen waarin onderdanen van de EG geen meerderheidsparticipatie hebben is afhankelijk gesteld van een kennisgeving of, indien nodig, een vergunning.

Persagenschappen

In sommige Lid-Staten is de deelneming van buitenlanders in uitgeverijen en omroeporganisaties aan beperkingen onderworpen.

Bijlage 4*

Voorbehoud van Rusland overeenkomstig artikel 28, lid 3

Gebruik van de ondergrond en natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van de mijnbouw

1. Voor niet-Russische ondernemingen kan voor het delven van bepaalde erts en metalen een concessie vereist zijn.
2. Bepaalde speciale veilingen voor het gebruik van de ondergrond en natuurlijke hulpbronnen door kleine bedrijven of defensie-ondernemingen die zich in het omschakelingsproces bevinden zijn soms niet toegankelijk voor niet-Russische ondernemingen.

Visvangst

Voor de visvangst is een vergunning van de desbetreffende overheidsinstantie vereist.

Aankoop van onroerend goed en makelaardij

- a) Het is niet-Russische ondernemingen niet toegestaan grond aan te kopen. Deze ondernemingen kunnen echter wel grond pachten voor een periode van maximaal 49 jaar.
- b) In afwijking van punt a) kunnen niet-Russische ondernemingen grond verwerven wanneer zij als kopers zijn erkend overeenkomstig de Russische Wet Privatisering van staats- en gemeenteondernemingen in de Russische Federatie en andere wet- en regelgeving ter zake, met inbegrip van de vereisten van privatiseringsprogramma's:
  - in het kader van de privatisering van staats- en gemeenteondernemingen via aanbestedingen en veilingen voor commerciële investeringen;
  - in het kader van de uitbreiding, ook wat bedrijfshuisvesting betreft, van ondernemingen via aanbestedingen en veilingen voor commerciële investeringen.

Telecommunicatie

Telecommunicatiediensten, met inbegrip van mobiele en satelliettelefonie, aanleg, installatie, exploitatie en onderhoud van communicatieapparatuur, zijn aan beperkingen onderhevig.

Media

Er zijn enkele beperkingen ten aanzien van buitenlandse deelneming in mediaondernemingen.

Beroepsactiviteiten

Voor de beroepsmatige uitoefening van bepaalde activiteiten door natuurlijke personen die geen Russisch staatsburger zijn, gelden verboden, beperkingen of bijzondere voorwaarden.

Huur van federale eigendommen

Voor de huur van federale eigendommen waarvan de waarde meer dan 100 miljoen roebel bedraagt is de toestemming vereist van de overheidsinstantie die met het beheer van deze eigendommen belast is. Dit maximumbedrag wordt nog verhoogd; het wordt uitgedrukt in harde valuta.

Bijlage 5

Grensoverschrijdende dienstverlening

Diensten waarvoor de Partijen elkaar meestbegunstiging toekennen

a) Sectoren volgens de Central Product Classification (CPC) van de Verenigde Naties:

Advies inzake beoordeling van de boekhouding: onderdeel van CPC 86212 anders dan accountantscontrole

Advies op het gebied van boekhouddiensten CPC 86220

Diensten van ingenieurs CPC 8672

Geïntegreerde diensten van ingenieurs CPC 8673

Diensten van architecten: advies en voorontwerp CPC 86711

Diensten van architecten: bouwkundig ontwerp CPC 86712

Diensten in verband met stedenbouw en landschapsarchitectuur CPC 8674

Diensten in verband met computers:

Advies met betrekking tot de installatie van computerapparatuur CPC 841

Installatie van programmatuur CPC 842

Databanken CPC 844

Reclame CPC 871

Markt- en opinieonderzoek CPC 864

Managementadvies CPC 866

Technische beproeving en analyse CPC 8676

Advies en consultancy inzake landbouw, jacht en bosbouw

Advies en consultancy inzake visserij

Advies en consultancy inzake mijnbouw

Drukkerij en uitgeverij CPC 88442

Congresdienstverlening

Vertalingen CPC 87905

Interieurarchitectuur CPC 87907

Telecommunicatie:

Diensten met toegevoegde waarde, met inbegrip van, echter niet beperkt tot: elektronische post, voice mail, on-line raadpleging van databases en andere informatiebronnen, gegevensverwerking, EDI, code- en protocolconversie

Pakketgeschakelde en circuitgeschakelde datadiensten

Bouwwerkzaamheden en gerelateerde technische werkzaamheden: onderzoek van bouwterreinen CPC 5111

Franchising CPC 8929

Volwasseneneducatie: schriftelijk onderwijs (onderdeel van CPC 924)

Persagentschappen CPC 962

Verhuur en leasing van auto's en andere vervoermiddelen zonder chauffeur (CPC 83101 personenauto's, CPC 83102 voertuigen voor goederenvervoer, CPC 83105); van overige machines, apparatuur en werktuigen zonder bedieningspersoneel (CPC 83106, 83107, 83108, 83109)

Handelsbemiddeling en groothandel met betrekking tot de in- en uitvoerhandel (onderdeel van CPC 621 en CPC 622)

Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van computerprogrammatuur

Herverzekering en retrocessie, alsmede ondersteunende diensten op

verzekeringsgebied, zoals advies, actuariële diensten, risicobeoordeling en schaderegeling

Verzekering van risico's met betrekking tot:

- i) zeevaart, commerciële luchtvaart en ruimtelanceringen plus lading (met inbegrip van satellieten), alsmede verzekering van: vervoerde personen, ingevoerde of uitgevoerde goederen, het voertuig waarmee de goederen vervoerd worden en elke aansprakelijkheid die hieruit voortvloeit;
- ii) goederen in het internationaal vervoer;
- iii) ongevallen en ziekte; aansprakelijkheid voor automobilisten bij grensoverschrijdend verkeer.

b) Gegevensverwerking CPC 843

Verstrekking en doorzending van financiële informatie; verwerking van financiële gegevens (zie de punten B.11 en B.12 van bijlage 6)

Voor de onder b) genoemde diensten wordt meestbegunstiging toegekend, overeenkomstig artikel 38, zonder toepassing van deel A van bijlage 8.

Bijlage 6*

Definities van financiële diensten

Een financiële dienst is een dienst van financiële aard die door een financieel dienstverlener van een van de partijen wordt aangeboden. Financiële diensten omvatten de volgende activiteiten:

A. Alle verzekeringsdiensten en daarmee verband houdende diensten

1. Directe verzekering (met inbegrip van medeverzekering)
  - i) levensverzekering
  - ii) niet-levensverzekering
2. Wederverzekering en retrocessie
3. Verzekeringsbemiddeling, zoals diensten van makelaars en agenten
4. Ondersteunende diensten in de verzekeringssector, zoals adviesverstrekking, actuariaat, risicobeoordeling en regeling van schade-eisen

B. Bankwezen en andere financiële diensten (verzekeringen niet inbegrepen)

1. Acceptatie van deposito's en andere terugbetaalbare middelen van het publiek
2. Alle soorten leningen, onder meer consumentenkrediet, hypotheekleningen, factorkrediet en financiering van commerciële transacties
3. Financiële leasing
4. Alle betalings- en geldovermakingsdiensten, met inbegrip van krediet- en betaalkaarten, reischeques en bankwissels
5. Garanties en verplichtingen
6. Verhandelen, voor eigen rekening of voor rekening van derden, hetzij in de beurs, hetzij op de parallelmarkt, hetzij anderszins, van de volgende produkten :
  - a) geldmarktinstrumenten (cheques, wissels, depositobewijzen, enz.)
  - b) deviezen
  - c) afgeleide produkten, zoals bij voorbeeld termijnen en opties
  - d) wisselkoers- en rentevoetinstrumenten, met inbegrip van produkten zoals ruiltransacties, termijnkoerstransacties, enz.
  - e) verhandelbare effecten
  - f) andere verhandelbare stukken en financiële activa, met inbegrip van ongemunt goud en zilver
7. Deelneming in de uitgifte van diverse soorten effecten, met inbegrip van het garanderen en plaatsen van effecten als agent (openbaar of particulier) en het verlenen van daarmee verband houdende diensten
8. Geldmakelaarsdiensten
9. Beheer van activa, bij voorbeeld van kasmiddelen of beleggingsportefeuilles, alle vormen van gezamenlijk investeringsbeheer, beheer van pensioenfondsen alsmede bewaargevings-, deposito- en trustdiensten

10. Vereffenings- en verrekeningsdiensten voor financiële activa met inbegrip van effecten, afgeleide produkten en andere verhandelbare stukken
11. Verstrekken en overdragen van financiële informatie, financiële gegevensverwerking en bijbehorende software door andere financiële dienstverleners
12. Advies en bemiddeling en andere ondersteunende financiële diensten in verband met de in de punten 1 tot en met 10 genoemde activiteiten, met inbegrip van kredietreferenties en -analyse, onderzoek en advies in verband met investeringen en beleggingsportefeuilles, alsmede advies over aankopen en over bedrijfsreorganisatie en -strategie

De volgende activiteiten zijn van de definitie van financiële diensten uitgesloten :

- a) activiteiten van centrale banken of andere overheidsinstellingen voor de tenuitvoerlegging van het monetair beleid of het wisselkoersbeleid
- b) activiteiten die voor rekening of met de garantie van de regering worden uitgevoerd door centrale banken, overheidsinstanties, ministeries of openbare instellingen, behalve wanneer de activiteiten door financiële dienstverleners in concurrentie met die overheidslichamen mogen worden uitgevoerd
- c) activiteiten die deel uitmaken van een wettelijk stelsel van sociale zekerheid of van wettelijke pensioenregelingen, behalve wanneer die activiteiten door financiële dienstverleners in concurrentie met overheidslichamen of particuliere instellingen mogen worden uitgevoerd.

Bijlage 7*

Financiële diensten

- A. Wat de in bijlage 6, deel B, vermelde bankdiensten betreft, betekent de door Rusland krachtens artikel 28, lid 1, toegekende meestbegunstigingsbehandeling ten aanzien van vestiging door middel van de oprichting van uitsluitend een dochtermaatschappij (en dus niet vestiging door middel van de oprichting van een filiaal) en de door Rusland krachtens artikel 28, lid 3, toegekende nationale behandeling, een behandeling die niet minder gunstig is dan de door Rusland aan zijn eigen vennootschappen toegekende behandeling; hierop zijn de volgende uitzonderingen :
1. Rusland behoudt zich het recht voor om :
    - a) op Russische dochtermaatschappijen en filialen van communautaire vennootschappen het maximum te blijven toepassen dat het totale aandeel van buitenlands kapitaal in het Russische bankstelsel dat op de datum van ondertekening van de Overeenkomst geldt, beperkt;
    - b) voor Russische dochtermaatschappijen van communautaire vennootschappen een verplicht minimumvermogen te doen gelden dat hoger is dan het voor zijn nationale vennootschappen geldende, mits dit verplicht minimumvermogen niet wordt verhoogd ten opzichte van het vermogen dat geldt op de datum van ondertekening van de Overeenkomst voordat nationale behandeling ten aanzien van het verplicht minimumvermogen wordt toegepast;
    - c) het aantal filialen van Russische dochtermaatschappijen van communautaire vennootschappen te beperken;
    - d) een minimumniveau vast te stellen dat niet hoger is dan 55.000 ecu voor saldo's op (...) rekeningen van ieder natuurlijk persoon in dienst bij Russische dochtermaatschappijen van communautaire vennootschappen;
    - e) Russische dochtermaatschappijen van communautaire vennootschappen te verbieden transacties uit te voeren met aandelen en instrumenten die converteerbaar zijn in aandelen van Russische vennootschappen op aandelen;
    - f) Russische dochtermaatschappijen van communautaire vennootschappen te verbieden transacties met Russische ingezetenen uit te voeren.
  2. De in punt 1 vermelde uitzonderingen zijn slechts onder de volgende voorwaarden van toepassing :
    - i) mits zij worden toegepast op dochtermaatschappijen van vennootschappen van elk land en
    - ii) voor de in punt 1, sub c), d) en e) vermelde uitzonderingen,
      - a) tot ten hoogste vijf jaar na de ondertekening van de Overeenkomst voor de sub c) en d) vermelde uitzonderingen en drie jaar voor de sub e) vermelde uitzondering en

- b) wanneer het aandeel in het aandelenkapitaal van de Russische dochtermaatschappij van de communautaire vennootschap dat in handen is van Russische onderdanen of vennootschappen de vijftig procent (50 %) niet overschrijdt, en
- c) op Russische dochtermaatschappijen van na de inwerkingtreding van deze uitzonderingen gevestigde communautaire vennootschappen;
- iii) voor de in punt 1, sub f), vermelde uitzondering tot 1 januari 1996 en slechts op Russische dochtermaatschappijen van communautaire vennootschappen die na 15 november 1993 zijn gevestigd of die hun activiteiten met Russische ingezetenen niet vóór 15 november 1993 begonnen.
3. a) Na het verstrijken van vijf jaar vanaf de datum van ondertekening van de Overeenkomst beziet Rusland de mogelijkheid van :
- i) verhoging van het in punt 1, sub a), vermelde maximum dat het totale aandeel van buitenlands kapitaal in het Russische bankstelsel dat op de datum van ondertekening van deze Overeenkomst geldt, beperkt, met inachtneming van alle ter zake doende monetaire, fiscale, financiële en betalingsbalansoverwegingen en de toestand van het bankstelsel in Rusland;
- ii) verlaging van het in punt 1, sub b), vermelde verplichte minimumvermogen, met inachtneming van alle ter zake doende monetaire, fiscale, financiële en betalingsbalansoverwegingen en de staat van het bankstelsel in Rusland.
- b) Na het verstrijken van drie jaar vanaf de datum van ondertekening van deze Overeenkomst zal Rusland verzachting van de in punt 1, sub c) en d), vermelde beperkingen overwegen, met inachtneming van alle ter zake doende monetaire, fiscale, financiële en betalingsbalansoverwegingen en de staat van het bankstelsel in Rusland.
- B. Ten aanzien van de in bijlage 6, deel A, punten 1 en 2, vermelde verzekeringsdiensten wordt de meestbegunstigingsbehandeling die krachtens artikel 28, lid 1, wordt toegekend aan vestiging door middel van de oprichting van een dochtermaatschappij aan welke slechts verzekeringsactiviteiten zijn toegestaan, uiteengezet in de op de dag van vestiging in Rusland geldende wetgeving en voorschriften, met inachtneming van de volgende voorwaarden :

- 1) na ten hoogste vijf jaar na de ondertekening van de Overeenkomst schaft Rusland de maximumgrens van buitenlands aandeelhouderschap van 49 % in vermogen van vennootschappen af;
- 2) tijdens de overgangsperiode van vijf jaar weerhoudt de afschaffing van de maximumgrens voor buitenlands aandeelhouderschap Rusland niet van het invoeren van maatregelen voor het verlenen van vergunningen aan EG-vennootschappen voor enkele soorten verzekeringen. Deze maatregelen kunnen slechts worden genomen op het gebied van verplichte verzekeringsstelsels in de sociale zekerheid of voor overheidsaankopen of om de in artikel 29, lid 2, beschreven redenen en mogen de gevolgen van de afschaffing van de maximumgrens van buitenlands aandeelhouderschap van 49 % niet tenietdoen of ernstig schaden.

Bijlage 8*

Bepalingen in verband met de artikelen 34 en 38

Deel A

Het overleg vangt binnen dertig dagen aan na het verzoek daartoe door de eerste partij. Het wordt gehouden om overeenstemming te bereiken over:

- de intrekking door de andere partij van de maatregelen die tot een aanmerkelijk restrictievere situatie hebben geleid; of
- aanpassingen van de verplichtingen van beide partijen; of
- aanpassingen door de eerste partij ter compensatie van de meer restrictieve situatie die door toedoen van de andere partij is ontstaan.

Indien binnen zestig dagen na het verzoek om overleg door de eerste partij geen overeenstemming is bereikt, mag deze partij zijn verplichtingen aanpassen, in de mate en voor zolang dit nodig is om de aanmerkelijk restrictievere situatie te compenseren die door toedoen van de andere partij is ontstaan. Prioriteit moet worden gegeven aan die maatregelen die de werking van de overeenkomst het minst verstoren. Deze aanpassingen mogen geen afbreuk doen aan de rechten die ondernemingen ten tijde van deze aanpassingen op grond van de overeenkomst hebben verworven.

Deel B

1. Tijdens de overgangsperiode van drie jaar die op de ondertekening van de overeenkomst volgt, stelt de Regering van Rusland, in een geest van partnerschap en samenwerking, de Gemeenschap van haar voornemen in kennis nieuwe wetten in te voeren of nieuwe voorschriften goed te keuren die beperkingen kunnen inhouden van de voorwaarden voor de vestiging of werking van Russische filialen of dochterondernemingen van ondernemingen van de Gemeenschap ten opzichte van de situatie op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de overeenkomst. De Gemeenschap kan Rusland verzoeken haar de ontwerp-teksten van deze wetten of voorschriften mede te delen en overleg te houden over deze teksten.
2. Indien nieuwe wetten of voorschriften die tijdens de in lid 1 bedoelde overgangsperiode in Rusland worden ingevoerd ertoe leiden dat de voorwaarden voor de werking van Russische filialen en dochterondernemingen van ondernemingen van de Gemeenschap restrictiever worden ten opzichte van de situatie op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de overeenkomst, dan zijn deze wetten of voorschriften gedurende drie jaar vanaf hun inwerkingtreding niet van toepassing op die filialen en dochterondernemingen die bij de inwerkingtreding van bedoelde besluiten reeds in Rusland waren gevestigd.

Bijlage 9*

Overgangperiode voor de bepalingen inzake concurrentie
en de invoering van kwantitatieve beperkingen

De in artikel 53, lid 2.3, en Bijlage 2, lid 2, genoemde omstandigheden gelden ten aanzien van de sectoren van de Russische economie:

- die worden geherstructureerd, of
- die ernstige moeilijkheden ondervinden, met name wanneer deze ernstige sociale problemen in Rusland met zich brengen, of
- die geconfronteerd worden met de verdwijning of een drastische inkrimping van het totale marktaandeel van Russische bedrijven of ondernemen in een bepaalde sector of bedrijfstak in Rusland, of
- die nieuw opkomende bedrijfstakken in Rusland zijn.

Bijlage 10

Bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom

1. Rusland legt zich verder toe op het verbeteren van de bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten, ten einde tegen het einde van het vijfde jaar na de vankrachtwording van de Overeenkomst te kunnen voorzien in een mate van bescherming welke overeenstemt met de in de Gemeenschap verleende bescherming, met inbegrip van doeltreffende middelen om de eerbiediging van die rechten af te dwingen.
2. Tegen het einde van het vijfde jaar na de vankrachtwording van de Overeenkomst treedt Rusland toe tot de multilaterale overeenkomsten inzake intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten waarbij de Lid-Staten partij zijn of welke de facto door de Lid-Staten in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van die overeenkomsten worden toegepast; het gaat daarbij om :
  - de Berner-conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Akte van Parijs, 1971);
  - het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties (Rome, 1961);
  - het Internationaal Verdrag tot bescherming van kweekprodukten (UPOV) (Akte van Genève, 1978).
3. De Samenwerkingsraad kan aanbevelen dat punt 2 van deze bijlage wordt toegepast op andere multilaterale overeenkomsten.
4. Met ingang van de datum van de vankrachtwording van deze Overeenkomst kent Rusland aan ondernemingen en onderdanen van de Gemeenschap wat de erkenning en de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom betreft, een behandeling toe die niet minder gunstig is dan die welke dit land uit hoofde van bilaterale overeenkomsten aan om het even welk derde land toekent.
5. Punt 4 is niet van toepassing op de voordelen die Rusland op een daadwerkelijke grondslag van reciprociteit aan om het even welk derde land toekent of op de voordelen welke Rusland aan een ander land van de voormalige USSR toekent.

PROTOCOL 1*

INZAKE DE OPRICHTING VAN EEN CONTACTGROEP KOLEN EN STAAL

1. De partijen richten een Contactgroep op, die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Gemeenschap en van Rusland.
2. De Contactgroep wisselt informatie uit over de situatie van de kolen- en staalindustrie op hun grondgebied en over de handel in kolen en staal, in het bijzonder met het doel de problemen te onderkennen die zich mochten voordoen.
3. De Contactgroep onderzoekt tevens de situatie van de kolen- en staalindustrie op wereldniveau, met inbegrip van de ontwikkelingen in de internationale handel.
4. De Contactgroep wisselt alle nuttige informatie uit over de structuur van de betrokken bedrijfstakken, de ontwikkeling van hun productiecapaciteit, de vooruitgang van wetenschap en onderzoek op de betrokken gebieden en de ontwikkelingen van de werkgelegenheid. De Groep onderzoek tevens vervuiling en de milieuproblematiek.
5. De Contactgroep onderzoekt tevens de vooruitgang op het gebied van de technische bijstand tussen partijen, waaronder hulp bij de financiële, commerciële en technische bedrijfsvoering.
6. De Contactgroep wisselt alle relevante informatie uit over de standpunten die in internationale organisaties en fora zijn of moeten worden ingenomen.
7. Indien partijen overeenkomen dat de aanwezigheid en/of deelname van vertegenwoordigers van de bedrijfstakken wenselijk is, wordt de Contactgroep met deze vertegenwoordigers uitgebreid.
8. De Contactgroep komt tweemaal per jaar, beurteling op het grondgebied van de ene en van de andere partij, bijeen.
9. Het voorzitterschap van de Contactgroep wordt beurtelings waargenomen door een vertegenwoordiger van de Regering van de Russische Federatie en een vertegenwoordiger van de Commissie van de Europese Gemeenschappen.

PROTOCOL 2*

BETREFFENDE WEDERZIJDSE ADMINISTRATIEVE BIJSTAND VOOR DE CORRECTE TOEPASSING VAN DE DOUANEWETGEVING

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van dit protocol wordt verstaan onder:

- a) douanewetgeving: de op het grondgebied van de Partijen geldende voorschriften betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van goederen en de plaatsing van goederen onder een douaneregeling, met inbegrip van de door Partijen ingestelde verboden, beperkingen en controlemaatregelen;
- b) douanerechten: alle rechten, belastingen, vergoedingen en andere heffingen die ter uitvoering van de douanewetgeving op het grondgebied van de Partijen worden toegepast en ingevorderd, met uitzondering van de vergoedingen en heffingen waarvan het bedrag bij benadering gelijk is aan de kosten van de verleende diensten;
- c) verzoekende autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit die hiertoe door een Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken indient;
- d) aangezochte autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit die hiertoe door een Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken ontvangt;
- e) overtreding: elke inbreuk op de douanewetgeving en elke poging daartoe.

Artikel 2

Werkings sfeer

- 1. De Partijen verlenen elkaar, binnen hun bevoegdheden, bijstand, op de wijze en onder de voorwaarden vastgesteld in dit protocol, met het oog op de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder wat de preventie, de opsporing en het onderzoek van overtredingen van deze wetgeving betreft.
- 2. De bijstand in douanezaken waarin dit protocol voorziet, geldt voor elke administratieve autoriteit van de Partijen die bevoegd is voor de toepassing van dit protocol. De bijstand in douanezaken doet geen afbreuk aan de regels betreffende de wederzijdse bijstand in strafzaken en geldt niet voor informatie, met inbegrip van documenten, die is verkregen krachtens bevoegdheden die op verzoek van de rechterlijke autoriteiten worden uitgeoefend, tenzij deze autoriteiten hiermee instemmen.

Artikel 3

Bijstand op verzoek

1. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit verschaft de aangezochte autoriteit eerstgenoemde alle ter zake dienende informatie die deze nodig heeft voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, met inbegrip van informatie betreffende vastgestelde of voorgenomen transacties die op deze wetgeving inbreuk maken, lijken te maken of zouden maken.
2. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit deelt de aangezochte autoriteit haar mede of goederen die uit het grondgebied van een der Partijen zijn uitgevoerd, op regelmatige wijze in de andere Partij zijn ingevoerd, onder vermelding, in voorkomend geval, van de douaneregeling waaronder deze goederen zijn geplaatst.
3. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit zorgt de aangezochte autoriteit ervoor dat toezicht wordt gehouden op:
  - a) natuurlijke personen of rechtspersonen ten aanzien waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij de douanewetgeving overtreden of overtreden hebben;
  - b) plaatsen waar voorraden goederen zo zijn samengebracht dat er redenen zijn om aan te nemen dat zij bedoeld zijn voor leveranties ten behoeve van transacties die in strijd zijn met de douanewetgeving van de andere partij;
  - c) goederenbewegingen waarover wordt medegedeeld dat zij aanleiding kunnen geven tot overtredingen van de douanewetgeving;
  - c) vervoermiddelen ten aanzien waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij voor het plegen van inbreuken op de douanewetgeving werden gebruikt, worden gebruikt of kunnen worden gebruikt.

Artikel 4

Bijstand op eigen initiatief

De Partijen verlenen elkaar bijstand zonder voorafgaande aanvraag en binnen hun bevoegdheid, indien zij dit noodzakelijk achten voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder bij het verkrijgen van informatie omtrent:

- vastgestelde of voorgenomen transacties die op deze wetgeving een inbreuk vormen, zouden vormen of lijken te vormen;
- nieuwe middelen of methoden die bij dergelijke transacties worden gebruikt;
- goederen waarvan bekend is dat zij het voorwerp vormen van een ernstige overtreding van de douanewetgeving inzake invoer, uitvoer, doorvoer of andere douaneprocedures.

Artikel 6

Vorm en inhoud van verzoeken om bijstand

1. Verzoeken in het kader van dit protocol worden schriftelijk gedaan en gaan vergezeld van de bescheiden die voor de behandeling ervan noodzakelijk zijn. In spoedeisende gevallen kunnen verzoeken mondeling worden gedaan, mits zij onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.
2. De overeenkomstig het bepaalde in lid 1 ingediende verzoeken bevatten de hierna volgende gegevens:
  - a) de naam van de verzoekende autoriteit;
  - b) de gevraagde maatregel;
  - c) het onderwerp en de reden van het verzoek;
  - d) de relevante wetten, regels en andere rechtsvoorschriften;
  - e) zo nauwkeurig en volledig mogelijke informatie betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop het onderzoek betrekking heeft;
  - f) een overzicht van de relevante feiten.
3. De verzoeken worden ingediend in een officiële taal van de aangezochte autoriteit of in een voor deze aanvaardbare taal.
4. Indien een verzoek niet in de juiste vorm wordt gedaan, kan om correctie of aanvulling worden verzocht. Er kunnen echter reeds conservatoire maatregelen worden genomen.

Artikel 6

Behandeling van verzoeken

1. Verzoeken om bijstand worden behandeld overeenkomstig de wetten, regels en andere rechtsvoorschriften van de aangezochte Partij.
2. De aangezochte autoriteit behandelt verzoeken om bijstand, binnen de grenzen van haar bevoegdheden en de haar beschikbare middelen, alsof zij voor eigen rekening of in opdracht van een andere autoriteit van dezelfde Partij handelde, met name door reeds beschikbare informatie te verstrekken en het nodige onderzoek te verrichten of te doen verrichten.

3. Gemachtigde ambtenaren van een Partij kunnen met instemming van de andere betrokken Partij en onder de voorwaarden die laatstgenoemde stelt, van de diensten van de aangezochte autoriteit of van een andere autoriteit die onder de aangezochte autoriteit ressorteert, informatie over inbreuken op de douanewetgeving verkrijgen die de verzoekende autoriteit nodig heeft ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol.
4. Ambtenaren van een Partij kunnen, met instemming van de andere betrokken Partij, en onder de voorwaarden die laatstgenoemde stelt, aanwezig zijn bij onderzoek dat op het grondgebied van laatstgenoemde wordt verricht.
5. Ambtenaren van een partij die onder de in dit Protocol voorziene omstandigheden aanwezig zijn bij onderzoek dat op het grondgebied van de andere partij wordt verricht, moeten zich steeds kunnen legitimeren. Zij mogen geen uniform dragen of wapens bij zich hebben.

Artikel 7

Vorm waarin de informatie dient te worden verstrekt

1. Partijen delen elkaar informatie mede in de vorm van bescheiden, voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden, rapporten en dergelijke onder de voorwaarden en binnen de grenzen als in dit Protocol omschreven.
2. Originele dossiers en documenten kunnen op verzoek slechts worden toegezonden wanneer voor echt gewaarmerkt kopieën niet toereikend zouden zijn. Deze dossiers en documenten worden zo spoedig mogelijk teruggezonden.
3. De in lid 1 bedoelde bescheiden kunnen worden vervangen door informatie die, in ongeacht welke vorm, met behulp van systemen voor automatische gegevensverwerking voor hetzelfde doel wordt verstrekt. Alle relevante informatie voor het gebruik van het materiaal wordt op verzoek verstrekt.

Artikel 8

Gevallen waarin geen bijstand dient te worden verleend

1. De Partijen kunnen de in dit protocol bedoelde bijstand weigeren, slechts gedeeltelijk verlenen of deze van bepaalde voorwaarden of eisen afhankelijk stellen, wanneer het verlenen van bijstand:
  - a) hun soevereiniteit, openbare orde, veiligheid of andere wezenlijke belangen zou kunnen aantasten; of
  - b) de schending zou inhouden van een industrieel geheim, een handelsgeheim of een beroepsgeheim.

2. Wanneer de verzoekende autoriteit om een vorm van bijstand verzoekt die zij desgevraagd zelf niet zou kunnen verlenen, vermeldt zij dit in haar verzoek. De aangezochte autoriteit bepaalt zelf hoe zij op een dergelijk verzoek reageert.
3. Indien bijstand wordt geweigerd, dienen het daartoe strekkende besluit en de redenen ervan onverwijld aan de verzoekende autoriteit te worden medegedeeld.

Artikel 9

Geheimhoudingsplicht

1. Alle informatie, in welke vorm dan ook, die ter uitvoering van dit protocol is verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter en valt onder de geheimhoudingsplicht. Op deze informatie is de wetgeving van toepassing die op soortgelijke informatie van de ontvangende Partij van toepassing is. Tevens zijn de ter zake geldende bepalingen van toepassing waaraan de communautaire autoriteiten zijn onderworpen.
2. Nominatieve gegevens worden niet verstrekt wanneer er redenen zijn om aan te nemen dat de mededeling of het gebruik ervan strijdig zou zijn met de fundamentele rechtsbeginselen van een der partijen en, in het bijzonder, indien de fundamentele mensenrechten van de betrokkene hierdoor zouden worden geschonden. De Partij die de gegevens ontvangt, deelt de Partij die de gegevens verstrekt desgevraagd mede voor welk doel deze is gebruikt en welke resultaten ermee zijn bereikt.
3. Nominatieve gegevens mogen uitsluitend worden medegedeeld aan douane-autoriteiten en, indien vereist ten behoeve van rechtsvervolging, aan het openbaar ministerie en de gerechtelijke autoriteiten. Andere personen of autoriteiten kunnen dergelijke informatie uitsluitend verkrijgen na voorafgaande toestemming van de autoriteit die ze verstrekt.
4. De Partij die de gegevens verstrekt, controleert de juistheid daarvan. Wanneer blijkt dat verstrekte gegevens onjuist zijn of dienen te worden geannuleerd, wordt de ontvangende partij daarvan onverwijld in kennis gesteld. Laatstgenoemde is gehouden de correctie of annulatie uit te voeren.
5. Tenzij dit strijdig is met het algemeen belang, kan de betrokkene, op zijn verzoek, informatie verkrijgen omtrent opgeslagen gegevens en de redenen voor deze opslag.

Artikel 10

Gebruik van informatie

1. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de in dit protocol omschreven doeleinden. Een Partij mag deze informatie slechts voor andere doeleinden gebruiken na schriftelijke toestemming van de administratieve autoriteit die ze heeft verstrekt, op de door deze autoriteit vastgestelde voorwaarden.
2. Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van informatie in gerechtelijke of administratieve procedures die achteraf worden ingesteld wegens niet-naleving van de douanewetgeving.
3. De Partijen kunnen de overeenkomstig het bepaalde in dit protocol verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden als bewijsmateriaal gebruiken in hun rapporten, getuigenverklaringen en in gerechtelijke procedures.

Artikel 11

Deskundigen en getuigen

Een onder een aangezochte autoriteit ressorterende ambtenaar kan worden gemachtigd, binnen de perken van de hem verleende machtiging, in het rechtsgebied van een andere Partij als getuige of deskundige op te treden in gerechtelijke of administratieve procedures die betrekking hebben op aangelegenheden waarop dit protocol van toepassing is en daarbij de voor deze procedures noodzakelijk voorwerpen, bescheiden of voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden voor te leggen. In de convocatie dient uitdrukkelijk te worden vermeld over welk onderwerp en in welke functie of hoedanigheid de betrokken ambtenaar zal worden ondervraagd.

Artikel 12

Kosten van de bijstand

De Partijen brengen elkaar geen kosten in rekening voor uitgaven die ter uitvoering van dit protocol zijn gemaakt, met uitzondering, in voorkomend geval, van de uitgaven voor deskundigen, getuigen, tolken en vertalers die niet in overheidsdienst zijn.

Artikel 13

Tenuitvoerlegging

1. De centrale douane-autoriteiten van Rusland, enerzijds, en de bevoegde diensten van de Commissie van de Europese Gemeenschappen en, in voorkomend geval, de douaneautoriteiten van de Lid-Staten van de EG, anderzijds, zijn belast met de uitvoering van dit Protocol. Deze instanties stellen alle praktische maatregelen en regelingen voor de toepassing van dit protocol vast, met inachtneming van de voorschriften op het gebied van de gegevensbescherming. Zij kunnen de Samenwerkingsraad aanbevelingen doen voor wijzigingen die huns inziens in dit protocol dienen te worden aangebracht.
2. De Partijen raadplegen elkaar en stellen elkaar vervolgens in kennis van alle uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig dit artikel worden genomen.

Artikel 14

Complementariteit

1. Dit protocol vormt een aanvulling op en geen beletsel voor de toepassing van alle overeenkomsten inzake wederzijdse bijstand die tussen een of meer Lid-Staten van de Europese Gemeenschap en Rusland gesloten zijn of kunnen worden. Het staat een ruimere wederzijdse bijstand waarin dergelijke gesloten of te sluiten overeenkomsten voorzien, niet in de weg.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 10 doen deze overeenkomsten geen afbreuk aan de communautaire bepalingen betreffende de uitwisseling, tussen de bevoegde diensten van de Commissie en de douane-autoriteiten van de Lid-Staten, van informatie over douanezaken die voor de Gemeenschap van belang kan zijn.

Lijst van verklaringen en brieven

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot titel III en artikel 94
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 10
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 12
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 17
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 18
Briefwisseling met betrekking tot artikel 18
Briefwisseling met betrekking tot artikel 22
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 22, lid 1, tweede streepje
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 24
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot de artikelen 26, 32 en 37
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 28
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 29, lid 3
Briefwisseling met betrekking tot artikel 29
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30, sub a) en g)
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot het begrip "zeggenschap" in artikel 30, sub b), en artikel 45
Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30, sub h), derde alinea
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 31
Gemeenschappelijke verklaring van Rusland betreffende artikel 34, lid 1
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikelen 34 en 38
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 35
Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 36
Verklaring van Rusland betreffende artikel 36
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39, lid 2, sub c), tweede alinea, met betrekking tot het openstellen van havens
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39, lid 2, sub c), tweede alinea, met betrekking tot schepen die onder de vlag van een derde land varen
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 44
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 46, lid 2
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 48
Briefwisseling betreffende artikel 52
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 52
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 53, sub 2.2
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 54
Unilaterale verklaring door de Gemeenschap met betrekking tot artikel 54
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 99
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 101
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 107
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 107, lid 2
Gemeenschappelijke verklaring betreffende de artikelen 2 en 107
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 112
Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 6 van protocol 2
Uitwisseling van brieven over de gevolgen van de uitbreiding
Uitwisseling van brieven inzake de Uruguay-Ronde

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot titel III en artikel 94*

Voor de toepassing van titel III en artikel 94 wordt onder de GATT verstaan de in 1947 in Genève ondertekende Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel, als gewijzigd, zoals toegepast op de datum van ondertekening van deze overeenkomst, tenzij de partijen anders overeenkomen in het kader van de krachtens artikel 90 opgerichte Samenwerkingsraad.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 10*

De partijen komen overeen dat het bepaalde in artikel 10, lid 1, niet van toepassing is op voorwaarden voor de invoer van produkten op het grondgebied van Rusland op grond van leningen en kredieten die zijn toegekend voor ontwikkeling en humanitaire doeleinden, technische en humanitaire bijstand en andere soortgelijke regelingen die zijn gesloten tussen Rusland en derde staten of internationale organisaties, voor zover deze staten of internationale organisaties een speciale behandeling voor deze invoer verlangen.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 12*

Artikel 12 in titel III betreffende handel in goederen heeft betrekking op doorvoer. De partijen komen overeen dat artikel 12 uitsluitend betrekking heeft op de vrijheid van doorvoer van goederen. Eén en ander is in overeenstemming met gebruikelijke GATT-gedragingen. Het doorvoervraagstuk kan in het kader van toekomstige onderhandelingen over vervoersovereenkomsten worden besproken zoals is aangegeven in artikel 43.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 17*

De Gemeenschap en Rusland verklaren dat de tekst van de vrijwaringsclausule (artikel 17) geen GATT-vrijwaringsbehandeling toekent.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 18*

Onverminderd hun wetgeving en gedragingen komen de partijen overeen dat bij het vaststellen van de normale waarde terdege, over het geheel, en met inachtneming van de merites van elk geval, rekening wordt gehouden met natuurlijke comparatieve voordelen die door de betrokken fabrikanten kunnen worden aangetoond ten aanzien van factoren zoals toegang tot grondstoffen, produktieprocédés, nabijheid van de produktie ten opzichte van de klanten en speciale kenmerken van het produkt.

Briefwisseling met betrekking tot artikel 18*

Overeengekomen wordt dat de bepalingen van dit artikel en de desbetreffende verklaring niet ten doel hebben, noch tot gevolg mogen hebben dat de in de onderscheiden wetgeving van de partijen vervatte procedures inzake antidumping- en subsidieonderzoek worden vertraagd, verhinderd of belet.

Briefwisseling met betrekking tot artikel 22 (handel in kernmateriaal)

Mijnheer,

In deze brief wordt bevestigd dat wij met betrekking tot de handel in kernmateriaal als bedoeld in artikel 22 van de heden ondertekende Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst het volgende zijn overeengekomen :

Rusland is voornemens als solide, betrouwbare en op lange termijn handelende leverancier van kernmateriaal aan de Gemeenschap op te treden en de Gemeenschap erkent dit voornemen. De Russische regering neemt er nota van dat de Gemeenschap Rusland vooral in het kader van haar voorzieningsbeleid op nucleair gebied beschouwt als afzonderlijke leverancier die zich van andere leveranciers onderscheidt.

Om moeilijkheden in het handelsverkeer te voorkomen, zal regelmatig overleg ter zake worden gepleegd of, op een daartoe strekkend verzoek, over ontwikkelingen op het gebied van de handel in kernmateriaal tussen Rusland en de Gemeenschap. Bij dit overleg kan onder meer een permanente en regelmatige dialoog over marktontwikkelingen en -prognoses worden gevoerd.

Dit overleg zal plaatsvinden in het kader van artikel 92.

Zoals in artikel 13 van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst is bepaald, zullen de in artikel 6 van de Overeenkomst van 1989 bedoelde voorschriften op uniforme, onpartijdige en billijke wijze worden uitgevoerd.

Ik verwijs naar onze verbintenis om er met alle bruikbare middelen voor te zorgen dat de nucleaire ontwapening die aan de gang is, wordt vergemakkelijkt. Wij zijn overeengekomen alle nodige maatregelen te treffen om overleg met alle betrokken landen te voeren als blijkt dat de uitvoering van de respectieve bilaterale en multilaterale overeenkomsten de installaties van de partijen ernstig schaadt of dreigt te schaden.

Ik stel voor dat deze brief en uw antwoord een formele overeenkomst tussen ons tot stand brengen.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 22, lid 1, tweede streepje*

Wat de Gemeenschap betreft, omvatten de wetgeving en voorschriften als bedoeld in artikel 6 van de Overeenkomst van 1989 onder meer het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de desbetreffende uitvoeringsvoorschriften, met name de in die teksten vervatte bepalingen waarin de rechten, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het Voorzieningsagentschap van Euratom en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen zijn vastgesteld.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 24*

Overeengekomen wordt dat het begrip "hun gezinsleden" overeenkomstig de nationale wetgeving van het betrokken gastland wordt omschreven.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot de artikelen 26, 32 en 37*

De partijen bij de Overeenkomst zorgen ervoor dat de afgifte van visa en verblijfsvergunningen overeenkomstig de wetten en voorschriften van Rusland respectievelijk de Lid-Staten plaatsvindt op een wijze die in overeenstemming is met de beginselen die zijn opgenomen in het slotdocument van de CVSE-Conferentie van Bonn, om met name een vlot verloop van toegang, verblijf en verkeer van zakenlieden in Rusland en in de Lid-Staten te bevorderen. Deze maatregelen gelden met name ten aanzien van het in artikel 32 bedoelde personeel met een sleutelpositie en de in artikel 37 bedoelde verstrekkers van grensoverschrijdende diensten, en moeten ervoor zorgen dat de administratieve procedures de voordelen die voor een partij uit deze artikelen van de Overeenkomst voortvloeien, niet uithollen of te niet doen.

De partijen komen overeen dat het tijdig sluiten van wedertoelatingsovereenkomsten tussen de Lid-Staten en Rusland een belangrijk element in dit verband is.

De stand van zaken op deze gebieden wordt regelmatig door de Samenwerkingsraad onderzocht.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 28*

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 50 en 51 komen de partijen overeen dat de in artikel 28, lid 1 en lid 4 vermelde woorden "overeenkomstig ..... wetgeving en bepalingen" betekenen dat elke partij voorschriften voor de vestiging van ondernemingen door oprichting van dochterondernemingen en filialen als omschreven in artikel 30, en voor de werking van filialen mag vaststellen, op voorwaarde dat deze wetgeving en bepalingen geen voorbehouden instellen ten aanzien van de behandeling die niet minder gunstig is dan die welke wordt toegekend aan ondernemingen respectievelijk filialen uit enig derde land.

Onverminderd de in de bijlagen 3 en 4 genoemde voorbehouden en het bepaalde in de artikelen 50 en 51 komen de partijen overeen dat de in artikel 28, lid 2 en lid 3, vermelde woorden "overeenkomstig wetgeving en bepalingen" betekenen dat elke partij voorschriften voor de werking van ondernemingen op haar grondgebied mag vaststellen, op voorwaarde dat deze wetgeving en bepalingen, wat de werking van ondernemingen van de andere partij betreft, geen nieuwe voorbehouden instellen ten aanzien van de behandeling die niet minder gunstig is dan die welke wordt toegekend aan eigen ondernemingen of aan dochterondernemingen van ondernemingen van enig derde land.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 29, lid 3*

De partijen bevestigen dat niets in artikel 29, lid 3, Rusland belet nieuwe voorschriften of maatregelen vast te stellen die voorzien in de invoering of verzwaring van discriminatie ten opzichte van de situatie die op de datum van ondertekening van de Overeenkomst bestaat ten aanzien van voorwaarden voor de vestiging van niet-communautaire ondernemingen op zijn grondgebied in vergelijking met zijn eigen ondernemingen.

Briefwisseling met betrekking tot artikel 29
(voorwaarden voor vestiging en werking van de bank- en verzekeringssector)*

Brief van Rusland

Mijnheer,

Hierbij verwijs ik naar de heden geparafeerde Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst.

Ik bevestig dat wij overeenstemming hebben bereikt over de bepalingen van de overeenkomst met betrekking tot de voorwaarden voor de vestiging en werking van communautaire ondernemingen in Rusland en dat op die basis wordt overgegaan tot ondertekening, op voorwaarde dat Rusland vóór de ondertekening van de Overeenkomst geen nieuwe maatregelen of voorschriften vaststelt die voorzien in de invoering of verzwaring van discriminatie ten opzichte van Russische ondernemingen in vergelijking met de situatie die heden bestaat ten aanzien van de voorwaarden voor de vestiging en werking van Russische dochterondernemingen van communautaire ondernemingen in Rusland, met uitzondering van die welke voldoen aan punt 1, sub d) en/of e), van deel A en/of punt 2 van deel B van bijlage 7.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat de Gemeenschap instemt met de inhoud van deze brief.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30*

De partijen bevestigen dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat de afgifte van de in artikel 30, sub a) en g), van deze Overeenkomst bedoelde vergunningen :

- berust op objectieve en transparante criteria, zoals competentie en de bekwaamheid om diensten te verlenen;
- niet meer ongemak veroorzaakt dan noodzakelijk is om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen;
- als zodanig geen beperking vormt voor het verlenen van de dienst.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30, sub a) en g)*

In artikel 30, sub a), tweede alinea, en sub g), tweede alinea, wordt rekening gehouden met het in het kader van deze Overeenkomst overeengekomen specifieke karakter van de toegang tot financiële diensten, en genoemde bepalingen doen geen afbreuk aan de definities van "vestiging" en "werking" die van toepassing zijn op financiële diensten voor andere doeleinden dan voor het doel van deze overeenkomst.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot het begrip "zeggenschap" in artikel 30, sub b), en artikel 45*

1. De partijen bevestigen dat zij zijn overeengekomen dat "zeggenschap" afhangt van de feitelijke omstandigheden van elk geval.
2. Een onderneming wordt bij voorbeeld geacht onder "zeggenschap" van een andere onderneming te staan, en dus een dochteronderneming van de betrokken onderneming te zijn, indien :
  - de andere onderneming rechtstreeks of middellijk beschikt over een meerderheid van de stemrechten, of
  - de andere onderneming het recht heeft een meerderheid van het bestuursleidinggevend of toezichthoudend orgaan aan te stellen of af te zetten, en terzelfder tijd aandeelhouder of lid van de dochteronderneming is.
3. Beide partijen menen dat de in punt 2 vermelde criteria geen limitatieve opsomming vormen.

Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 30, sub h), derde alinea*

Gelet op de beperkingen die op dit ogenblik bestaan ten aanzien van het vervoer van goederen en passagiers door takken van het overlandvervoer, komen de partijen overeen dat, totdat deze beperkingen worden opgeheven, onder de uitdrukking "activiteiten van het intermodale vervoer die ten dele overzee plaatsvinden" wordt verstaan de organisatie van die activiteiten.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 31*

Artikel 31 stelt de partijen in staat alle maatregelen te nemen om te voorkomen dat een vennootschap van een derde land van om het even welke door deze overeenkomst geboden mogelijkheid gebruikt maakt om de door de partijen gestelde voorwaarden voor de vestiging van vennootschappen van dat derde land op hun grondgebied te omzeilen.

Gemeenschappelijke verklaring van Rusland betreffende artikel 34, lid 1*

Mede naar aanleiding van de door Rusland aan de Gemeenschap verstrekte toelichting over het feit dat in bepaalde opzichten en voor een aantal sectoren de aan Russische dochtermaatschappijen en filialen van communautaire vennootschappen verleende behandeling beter is dan de aan Russische vennootschappen in het algemeen aangeboden behandeling, die de nationale behandeling is, zijn de partijen het erover eens dat indien Rusland maatregelen zou nemen om de behandeling van Russische dochtermaatschappijen en filialen van buitenlandse vennootschappen op één lijn te brengen met de nationale behandeling, dat niet kan worden beschouwd als een inbreuk op de in dit lid bedoelde verplichting van Rusland al het mogelijke te doen.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikelen 34 en 38*

De partijen komen overeen dat indien een partij van mening zou zijn dat de andere partij het "restrictiever karakter" waarvan sprake is in artikel 34, lid 2, en in artikel 38, lid 3, niet op de juiste wijze heeft geïnterpreteerd, die partij gebruik kan maken van de procedures van artikel 101.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 35*

De partijen komen overeen dat de sub a) en b) bedoelde activiteiten niet het zelf verrichten van vervoer omvatten.

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 36*

De Gemeenschap verklaart dat het grensoverschrijdend verlenen van diensten bedoeld in artikel 36 geen verplaatsing impliceert van de dienstverlener naar het grondgebied van het land waarvoor hij de diensten verstrekt, en evenmin van de ontvanger van de diensten naar het grondgebied van het land waar de dienstprestaties vandaan komen.

Verklaring van Rusland betreffende artikel 36*

Rusland verklaart dat de dienstverleners bedoeld in de verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 36 niet kunnen worden beschouwd als de natuurlijke personen die een communautaire of (...) Russische vennootschap vertegenwoordigen en om tijdelijke toegang verzoeken voor onderhandelingen (...) over de verkoop van grensoverschrijdende dienstprestaties of voor het sluiten van overeenkomsten betreffende de verkoop van grensoverschrijdende dienstprestaties voor die vennootschap.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende
artikel 39, lid 2, sub c), 2de alinea*,
met betrekking tot het openstellen van havens

Op basis van de door Rusland verstrekte informatie over de voor buitenlandse vaartuigen toegankelijke Russische havens neemt de Gemeenschap er nota van dat Rusland (...) van plan is nog maatregelen te nemen over het aantal voor buitenlandse vaartuigen toegankelijke havens te vergroten. Rusland neemt er eveneens nota van dat de Gemeenschap in principe alle voor het internationaal handelsverkeer beschikbare havens voor buitenlandse vaartuigen ophoudt. De partijen bij deze Overeenkomst zijn van oordeel dat de mate waarin de havens toegankelijk zijn voor buitenlandse vaartuigen, zeer belangrijk is als indicatie in hoeverre is voldaan aan de noodzakelijke voorwaarden voor het vrij kunnen verstrekken van diensten in het internationaal maritiem vervoer. Zij verbinden zich derhalve ertoe de situatie met betrekking tot de voor buitenlandse vaartuigen toegankelijke havens ten minste om de twee jaar opnieuw te beoordelen in de vorm van overleg in het kader van de Samenwerkingsraad. Indien er ernstige problemen rijzen in verband met het openhouden van een haven voor buitenlandse vaartuigen, brengt de partij op wiens grondgebied die haven zich bevindt, de andere partij op de hoogte. Op verzoek van laatstgenoemde partij wordt overleg gepleegd om te garanderen dat alle maatregelen welke worden genomen, de vrijheid van dienstverrichting in het internationale maritieme sector zo weinig mogelijk aantasten.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende
artikel 39, lid 2, sub c), 2de alinea*,
met betrekking tot schepen die onder de vlag van een derde land varen

De partijen komen overeen dat zij, wanneer na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst vijf jaar is verstreken, de mogelijkheid overwegen om artikel 39, lid 2, sub c), 2de alinea, toepasselijk te maken op onder de vlag van een derde land varende schepen die worden geëxporteerd door scheepvaartmaatschappijen of onderdanen van een Lid-staat of van Rusland.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 44*

Voor de toepassing van deze Overeenkomst is een overeenkomst inzake economische integratie een overeenkomst conform de beginselen van artikel V van de Algemene Overeenkomst inzake de Handel in Diensten ("GATS") (...). Met betrekking tot de aspecten van deze Overeenkomst welke activiteiten buiten de dienstensector bestrijken, is een overeenkomst inzake economische integratie een overeenkomst conform de beginselen van artikel XXIV van de GATT betreffende de aanstelling van vrijhandelszones of douane-unies.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 46, lid 2*

De partijen zijn het erover eens dat het antwoord op de vraag of werkzaamheden, zij het slechts occasioneel, verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag op hun respectieve grondgebieden, afhankelijk is van de omstandigheden in elk afzonderlijk geval. Tot het vinden van het antwoord op deze vraag kan worden bijgedragen door voor elk afzonderlijk geval het verband na te gaan tussen die activiteiten en :

- het recht fysieke dwangmaatregelen te gebruiken; of
- de uitoefening van gerechtelijke functies; of
- het recht bindende voorschriften unilateraal vast te stellen.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 48*

Het feit dat een visum wordt vereist voor natuurlijke personen van bepaalde partijen en niet voor die van andere, wordt niet op zichzelf beschouwd als iets dat uit een specifieke verbintenis voortvloeiende voordelen teniet doet of daaraan afbreuk kan doen.

Briefwisseling betreffende artikel 52*

Brief van Rusland

Met betrekking tot artikel 52 van de Overeenkomst inzake Partnerschap en Samenwerking bevestig ik hierbij dat niets in dit artikel kan worden uitgelegd als een beperking op het overmaken naar het buitenland door inwoners van de Gemeenschap van de door inwoners van de Gemeenschap in Rusland gedane investeringen met inbegrip van alle compensatie-uitkeringen naar aanleiding van bijvoorbeeld onteigeningsmaatregelen, nationalisatie of maatregelen van gelijke strekking, en van alle opbrengsten daarvan.

Ik stel voor aan de hand van deze brief en uw antwoord tot een formele overeenkomst te komen.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 52 (definities)*

"Courante betaalverrichtingen"

"Betaalverrichtingen" zijn in verband met het verkeer van goederen, diensten en personen en overeenkomstig de normale internationale handelspraktijken plaatshebbende betalingen, met uitsluiting van die regelingen welke eigenlijk een combinatie van een betaalverrichting en een kapitaaltransactie vormen, zoals bijvoorbeeld uitstel van betaling en voorschotten, die tot doel heeft de respectieve wetgeving van de partijen op dit gebied te omzeilen.

Deze definitie sluit niet uit dat Rusland wettelijke voorschriften toepast of uitvaardigt waarbij dergelijke betalingen moeten plaatshebben via de Russische banken welke van de Centrale Bank van de Russische Federatie de vergunningen hebben ontvangen voor het in vrij convertibele valuta uitvoeren van de desbetreffende prestaties.

"Directe investeringen"

"Directe investeringen" zijn investeringen die tot doel hebben duurzame economische relaties met een onderneming tot stand te brengen, zoals bijvoorbeeld de investeringen in het betrokken land door niet-inwoners of in het buitenland door inwoners, welke de mogelijkheid met zich brengen het bestuur van een onderneming effectief te beïnvloeden doordat zij betrekking hebben op :

- 1) de volledige oprichting of uitbreiding van een onderneming, dochteronderneming of filiaal dan wel het voor 100% verwerven van een bestaande onderneming;
- 2) het nemen van een participatie in een nieuwe of bestaande onderneming;
- 3) een lening met een looptijd van vijf jaar of meer.

"Vrij convertibele valuta"

"Een vrij convertibele valuta" is een valuta welke als zodanig wordt beschouwd door het Internationaal Monetair Fonds.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 53, sub 2.2.*

"Basisprodukten" zijn die welke als zodanig worden omschreven in de GATT.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 54*

De partijen komen overeen dat voor de toepassing van de Overeenkomst de intellectuele, industriële en commerciële eigendom mede betrekking heeft op met name het auteursrecht met inbegrip van het copyright voor computerprogramma's en naburige rechten, octrooien, industriële ontwerpen, geografische indicaties met inbegrip van aanduidingen van herkomst, handelsmerken en dienstmerken, de topografieën van gedrukte schakelingen alsook de bescherming tegen oneerlijke concurrentie zoals bedoeld in artikel 10 bis van het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom, en de bescherming van geheime informatie inzake know-how.

Unilaterale verklaring door de Gemeenschap met betrekking tot artikel 54

De bepalingen van de overeenkomst laten de bevoegdheden van de Europese Gemeenschap en haar Lid-Staten voor aangelegenheden met betrekking tot de intellectuele, industriële en commerciële eigendom onverlet.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 99

De partijen zijn het erover eens dat de in artikel 99 bedoelde maatregelen niet worden genomen met het doel om de concurrentievoorwaarden op de desbetreffende markten te verstoren en zo bescherming te verlenen aan de binnenlandse produktie.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 101

De partijen verzoeken de Samenwerkingsraad onverwijld na te gaan welk reglement van orde kan worden gebruikt voor de schikking van geschillen in het kader van deze Overeenkomst.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 107

De partijen zijn het er met algemene stemmen over eens dat voor de correcte interpretatie en de praktische toepassing, onder de in artikel 107 van de overeenkomst vermelde termen "bijzonder dringende gevallen" die gevallen moeten worden verstaan waarin de overeenkomst wezenlijk geschonden wordt door een van de partijen. Een wezenlijke schending van de overeenkomst bestaat in

a) niet door de algemene internationale rechtsregels toegestane verwerping van de Overeenkomst

of

b) overtreding van het essentiële, in Artikel 2 vermelde onderdeel van de Overeenkomst.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 107, lid 2

De partijen zijn het erover eens dat de in artikel 107, lid 2 bedoelde "passende maatregelen" worden genomen in overeenstemming met het internationaal recht.

Indien een partij een maatregel neemt in een in artikel 107, lid 2 bedoeld "bijzonder dringend geval" kan de andere partij gebruik maken van de in Artikel 101 bedoelde procedure.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de artikelen 2 en 107

De partijen verklaren dat de opneming in de Overeenkomst van de eerbiediging van de rechten van de mens als een essentieel onderdeel van de Overeenkomst en van bijzonder dringende gevallen voortvloeit uit:

- het beleid van de Gemeenschap op het gebied van de mensenrechten, overeenkomstig de verklaring van de Raad van 11 mei 1992 waarin bepaald wordt dat deze kwestie moet worden opgenomen in samenwerkings- of associatie-overeenkomsten tussen de Gemeenschap en haar CVSE-partners alsmede
- het beleid van Rusland op dit gebied en
- het belang dat beide partijen hechten aan de verplichtingen ter zake die met name voortvloeien uit de Slotakte van Helsinki en het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 112

De partijen bevestigen dat hoewel de huidige overeenkomst in de plaats komt van de Overeenkomst van 18 december 1989 inzake de betrekkingen tussen de partijen, de overeenkomst geen afbreuk doet aan of op andere wijze maatregelen aantast die genomen zijn voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst of overeenkomsten die tussen hen zijn gesloten voor die datum in overeenstemming met de Overeenkomst van 1989 en dit onder de voorwaarden en voor de toepassingsperiode die gelden voor dergelijke maatregelen of overeenkomsten.

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 6 van Protocol 2

1. De partijen stemmen ermee in onverwijld de nodige maatregelen te nemen om elkaar bij te staan, zoals bepaald in dit Protocol en voor het volgende goederenverkeer:
  - a) verkeer van wapens, ammunitie, explosieven en explosieve middelen;
  - b) verkeer van kunst- en antieke voorwerpen, die voor één van de partijen van aanzienlijke historische, culturele of archaeologische waarde zijn;
  - c) verkeer van giftige produkten alsmede van stoffen die gevaarlijk zijn voor het milieu en de volksgezondheid;
  - d) verkeer van gevoelige en strategische goederen die onderworpen zijn aan niet-tarifaire beperkingen in overeenstemming met de door de Partijen overeengekomen lijsten.
2. De partijen stemmen ermee in, indien zulks volgens de basisbeginselen van hun respectieve rechtsstelsels is toegestaan, de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat een correct gebruik kan worden gemaakt van het systeem van gecontroleerde levering op basis van door hen in overeenstemming met de procedures van dit Protocol goedgekeurde onderling overeengekomen toepassingsbepalingen.
3. De partijen stemmen ermee in alle nodige maatregelen te nemen in overeenstemming met hun respectieve wetgeving, om:
  - alle documenten af te leveren,
  - alle besluiten bekend te maken,die onder dit Protocol ressorteren, aan geadresseerden die woonachtig of gevestigd zijn in hun respectieve grondgebieden op basis van door hen in overeenstemming met de procedures van dit Protocol goedgekeurde onderling overeengekomen toepassingsbepalingen. In dergelijk geval is artikel 5, lid 3 van toepassing.
4. De partijen komen overeen dat een autoriteit bij wie een verzoek is ingediend waaraan deze zelf geen gevolg kan geven, dit verzoek richt aan een administratieve afdeling die onder dezelfde voorwaarden te werk gaat als die welke van toepassing zijn op de autoriteit tot wie het verzoek gericht is.

Buiten het kader van de Overeenkomst:

Uitwisseling van brieven over de gevolgen van de uitbreiding

Brief van de Gemeenschap

Mijne heren, Onder verwijzing naar de vandaag ondertekende partnerschap- en samenwerkingsovereenkomst bevestig ik dat indien wijzigingen in deze Overeenkomst nodig mochten blijken als gevolg van een uitbreiding van de Gemeenschap, hierover overeenkomstig artikel 90 overleg zou moeten worden gepleegd tussen de Partijen en in dit verband zoveel mogelijk rekening zou moeten worden gehouden met het karakter van de bilaterale handels en economische betrekkingen tussen Rusland en de toetredende Staten.

Ik zou u zeer erkentelijk zijn indien u kunt bevestigen dat Rusland met de inhoud van dit schrijven instemt.

Uitwisseling van brieven inzake de Uruquay-Ronde

Brief van de Gemeenschap

Mijne heren, Onder verwijzing naar de vandaag ondertekende partnerschap- en samenwerkingsovereenkomst bevestig ik dat wij het erover eens zijn dat de situatie die ontstaat na de inwerkingtreding van de multilaterale overeenkomsten in het kader van de Uruquay-Ronde en het vaststellen van amendementen in de GATT, de codes en andere overeenkomsten in verband met de GATT zou kunnen worden beschouwd als een verandering van omstandigheden, in de zin van artikel 4 van de overeenkomst, waarbij het passend zou zijn na te gaan of de Overeenkomst zou moeten worden gewijzigd.

Ik zou u zeer erkentelijk zijn indien u kunt bevestigen dat Rusland met de inhoud van dit schrijven instemt.

ISSN 0254-1513

COM(94) 257 def.

DOCUMENTEN

NL

11 02

Catalogusnummer : CB-CO-94-276-NL-C

ISBN 92-77-70840-9

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg